

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Випускна робота бакалавра

**на тему «Аналіз фінансових результатів операційної діяльності
підприємства»**

Виконав: студент 4-го курсу, групи 402-ЕФ
Спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Даниленко Д.В.
Керівник: к.е.н., доцент Філонич О.М.
Рецензент: завідувач кафедри економіки,
підприємництва та маркетингу,
к.е.н., доц. Чижевська М.Б.

Засвідчую, що в цій роботі немає запозичень із
праць інших авторів без відповідних посилань
Даниленко Д.В.

Підтверджую достовірність даних, використаних
у роботі
Даниленко Д.В.

Полтава, 2023 року

АНОТАЦІЯ

Даниленко Д.В. «Аналіз фінансових результатів операційної діяльності підприємства». Рукопис. Випускна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2023.

Робота містить 83 сторінок, 18 таблиць, 18 рисунків, список літератури з 79 джерел та 3 додатки.

Ключові слова: операційна діяльність, підприємство, фінансові результати, доходи, витрати, прибуток, збиток.

Мета роботи – визначення теоретичних, методичних і практичних основ аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства та розроблення практичних рекомендацій щодо їх підвищення.

Об'єктом дослідження є процеси аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні й практичні засади аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства ПАТ «Укрнафта».

У випускній роботі розглянуто комплекс питань, пов'язаних із дослідженням сутності, видів та основних чинників формування фінансових результатів операційної діяльності підприємства, визначенням методичних аспектів та інструментарію їх аналізу, проведенням аналізу фінансових показників діяльності підприємства ПАТ «Укрнафта», оцінюванням його доходів, витрат та фінансових результатів операційної діяльності, обґрунтуванням напрямів підвищення ефективності операційної діяльності через оптимізацію операційних доходів і витрат ПАТ «Укрнафта».

ANNOTATION

Danylenko D.V. "Analysis of the financial results of the enterprise's operational activities". Manuscript. Graduation thesis for the first (bachelor's) level of higher education in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance". National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic", Poltava, 2023.

The work contains 83 pages, 18 tables, 18 figures, bibliography from 79 sources and 3 appendices.

Keywords: operational activity, enterprise, financial results, income, expenses, profit, loss.

The purpose of the work – to determine the theoretical, methodical and practical foundations of the analysis of the financial results of the enterprise's operational activities and the development of practical recommendations for their improvement.

The object of study is the processes of analyzing the financial results of the enterprise's operational activities.

The subject of research is theoretical, methodical and practical principles of analysis of the financial results of operational activity of PJSC Ukrnafta.

The final work considered a complex of issues related to the study of the essence, types and main factors of the formation of financial results of the enterprise's operational activity, the determination of methodological aspects and the tools of their analysis, the analysis of the financial indicators of the PJSC Ukrnafta activity, the assessment of its income, expenses and financial results of the operational activity, substantiating directions for increasing the efficiency of operational activity through the optimization of operating income and expenses of PJSC Ukrnafta.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1. Фінансові результати операційної діяльності підприємства: сутність, види та основні чинники формування.....	6
1.2. Методичні аспекти дослідження фінансових результатів операційної діяльності підприємства	15
1.3. Інструментарій операційного аналізу безбитковості підприємства	19
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «УКРНАФТА».....	30
2.1. Оцінювання фінансових показників діяльності підприємства.....	30
2.2. Аналіз доходів і витрат підприємства	43
2.3. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності підприємства	49
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	55
3.1. Оптимізація операційних доходів і витрат ПАТ «Укрнафта».....	55
3.2. Заходи з підвищення ефективності операційної діяльності підприємства... ..	66
ВИСНОВКИ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	76
ДОДАТКИ.....	83

				ВР	402-ЕФ	19073
	П. І. Б.	Підпис	Дата	Аналіз фінансових результатів операційної діяльності підприємства		
Розроб.	Даниленко Д.В.					
Перевір.	Філонич О.М.					
Н. Контр.	Філонич О.М.					
Затверд.	Птащенко Л.О.					
				Літ.	Арк.	Акрушів
				3	83	
				Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування		

ВСТУП

В умовах глобальних викликів необхідною умовою стійкого розвитку підприємства є підвищення ефективності його основної операційної діяльності як фундаменту фінансової стійкості та платоспроможності. Найважливішою фінансовою категорією, що відображає позитивний фінансовий результат виробничої діяльності суб'єкта господарювання, характеризує ефективність виробництва і свідчить про обсяг та якість виробленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості є прибуток. Тому актуальність дослідження процесів формування фінансових результатів основної операційної діяльності підприємства з метою виявлення напрямів підвищення її ефективності набуває особливої ваги.

Метою випускної роботи є визначення теоретичних, методичних і практичних основ аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства та розроблення практичних рекомендацій щодо їх підвищення.

Для досягнення зазначеної мети у роботі поставлені наступні завдання:

- розкрити сутність, види та основні чинники формування фінансових результатів операційної діяльності підприємства;
- визначити методичні аспекти та інструментарій дослідження фінансових результатів операційної діяльності підприємства;
- проаналізувати фінансові показники діяльності ПАТ «Укрнафта»;
- здійснити оцінювання складу, структури та динаміки доходів, витрат та фінансових результатів операційної діяльності підприємства;
- запропонувати заходи з оптимізації операційних доходів і витрат ПАТ «Укрнафта» з використанням результатів операційного аналізу безбитковості підприємства;
- обґрунтувати напрями підвищення ефективності операційної діяльності суб'єктів господарювання.

Об'єктом дослідження є процеси аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні й практичні засади аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства ПАТ «Укрнафта».

При написанні випускної роботи використано наступні методи: спостереження, аналіз і синтез, порівняння, конкретизація, систематизація, узагальнення, горизонтальний і вертикальний аналіз, коефіцієнтний аналіз, факторний аналіз, операційний аналіз беззбитковості.

Інформаційною базою для написання роботи є законодавчі й нормативно-правові акти, наукові публікації у періодичних виданнях, навчальні посібники, монографії та фінансова звітність ПАТ «Укрнафта» за 2020-2021 роки.

Практична цінність випускної роботи полягає у доведенні викладених висновків та пропозицій до рівня практичних рекомендацій щодо підвищення фінансових результатів операційної діяльності підприємства.

Структура дипломної роботи визначена метою та завданнями і складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Фінансові результати операційної діяльності підприємства: сутність, види та основні чинники формування

Операційна діяльність – це основна діяльність підприємства, пов'язана з виробництвом та реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечує основну частку його доходу.

Аналіз ефективності операційної діяльності займає важливе місце в системі фінансового аналізу, оскільки від його результатів залежить інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття виважених стратегічних управлінських рішень, спрямованих на посилення конкурентоспроможності підприємства та виявлення резервів підвищення ефективності його діяльності.

Діяльність суб'єктів господарювання поділяється на операційну, фінансову та інвестиційну. Такий поділ видів діяльності вперше було визнано при розробленні перших вітчизняних стандартах бухгалтерського обліку, зокрема П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів», який нині втратив чинність, проте в ньому вперше для вітчизняної облікової практики було ідентифіковано сутність цих видів діяльності. Зокрема, стандартом визначено, що операційна діяльність – це основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю [8].

В широкому розумінні «операційною діяльністю» прийнято вважати основну діяльність підприємства, яка пов'язана з виробництвом і реалізацією продукції (робіт, послуг), забезпечує основну частку доходу і є головною метою створення підприємства [9, с.126]. Напрями операційної діяльності підприємства визначаються, перш за все, специфікою галузі економіки, до якої воно належить. Для більшості підприємств основу операційної діяльності становить виробнича або торгівельна діяльність, яка доповнюється

здійсненню інвестиційної та фінансової діяльності. Разом з тим, інвестиційна діяльність є основною для інвестиційних компаній, інвестиційних фондів та інших інвестиційних інститутів, а фінансова діяльність – для банків та інших фінансових інститутів.

Операційна (основна) діяльність – це мета функціонування підприємства, а прибуток, що отримується від операційної діяльності, складає найбільш вагому частку в структурі загального прибутку. Операційна діяльність підприємства має індивідуальні особливості та специфіку на кожному підприємстві, включає багато елементів та на пряму залежить від галузевої приналежності суб'єкта господарювання.

Напрями операційної діяльності підприємства визначаються, перш за все, специфікою галузі економіки, до якої воно належить. Для більшості підприємств основу операційної діяльності становить виробнича або торгівельна діяльність, яка доповнюється здійсненням інвестиційної та фінансової діяльності. Разом з тим, інвестиційна діяльність є основною для інвестиційних компаній, інвестиційних фондів та інших інвестиційних інститутів, а фінансова діяльність – для банків та інших фінансових інститутів.

Операційна діяльність суб'єкта підприємництва орієнтована переважно на товарний ринок, тоді як фінансова та інвестиційна діяльність здійснюються в основному на фінансовому ринку. При цьому, операційна діяльність пов'язана з різними видами та сегментами товарного ринку, що визначаються технологічними особливостями, специфікою матеріальних ресурсів, складом технологічного обладнання, характером готової продукції. Здійснення операційної діяльності пов'язано з капіталом, вже інвестованим в неї, у той час як інвестування капіталу, що передбачається здійснити є предметом інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.

Головною метою створення та подальшої діяльності будь-якого господарюючого суб'єкту, не залежно від виду його діяльності чи форми власності, є отримання кінцевого фінансового результату, тобто прибутку. Отже, фінансовий результат – це прибуток або збиток, який отримує господарюю-

чий суб'єкт від своєї діяльності. Таким чином, фінансовий результат є одним з найважливіших економічних показників, який узагальнює усі результати господарської діяльності та надає комплексну оцінку ефективності цієї діяльності. Фінансові результати діяльності підприємства можуть бути позитивними або негативними. У Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1] надане трактування та характеристика видів фінансових результатів діяльності підприємства, що показано на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Види фінансових результатів діяльності підприємства

Як економічна категорія фінансові результати визначаються як різниця між сукупною виручкою та сукупними витратами підприємства. Перевищення сукупної виручки над сукупними витратами стає можливим завдяки створення додаткової вартості. Додаткова вартість виступає у вигляді збільшення вартості товару відносно витрат на його виробництва, як прирощення всього авансованого капіталу [20].

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2] фінансовий результат (прибуток або збиток) повинен визначатися і відображатися в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності згідно з принципом нарахування та відповідності доходів та витрат. Отже, відповідно до вищезазначеного принципу, для визначення фінансових

результатів звітної періоду необхідно зіставляти доходи звітної періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів.

При цьому доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності у момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів. Тобто, якщо доходи суб'єкта підприємництва перевищують витрати, що були здійснені для отримання цих доходів, то він отримує позитивний фінансовий результат (прибуток), у разі, коли витрати більші за доходи господарюючий суб'єкт отримує негативний фінансовий результат (збитки).

Таким чином, основоположними поняттями фінансових результатів як економічної категорії є поняття доходів і витрат.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», дає наступне визначення доходів – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або доходи зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена [1].

Щодо економічної вигоди, то згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» це потенційна можливість отримання підприємством грошових коштів від використання активів – це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або витрати збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками) [2].

Але, слід зазначити, що в економічній теорії існують різні підходи до визначення доходів та витрат. Відповідно до теорії альтернативного підходу доходи підприємства поділяються на реальні (фактичні) та альтернативні. Реальні (фактичні) доходи за цією теорією визначаються як валова виручка підприємства від реалізації товарів, робіт, послуг (тобто у разі здійснення звичайної діяльності) [10].

Альтернативні ж доходи визначаються величиною можливого доходу, який підприємство отримає у разі зміни своєї діяльності (наприклад, кошти підприємства не будуть витрачені на придбання сировини, а вносяться на депозитний банківський рахунок або інвестуються у акції інших підприємств). Порівнюючи обидва види доходів підприємство визначає найбільш оптимальний напрямок своєї діяльності, який забезпечує найбільший дохід при рівних витратах коштів підприємства. Під час порівняння зазначених доходів їх величину, як правило, помножують на ймовірність отримання цього доходу, що дозволяє врахувати підприємницький ризик за видами діяльності, які

Існують різні теорії трактування сутності витрат діяльності підприємства за своєю економічною природою, галузевою ознакою та іншими напрямками. За економічною сутністю поточні витрати підприємства являють собою сукупність затрат живої та уречевленої праці на здійснення поточної торговельно-виробничої діяльності підприємства; а за натурально-речовим складом спожиту частину матеріальних, трудових та фінансових ресурсів.

Отже, витрати підприємства – це грошова форма витрачених за певний період задіяних чинників виробництва, необхідних для здійснення підприємництвом своєї виробничої і реалізаційної діяльності.

В залежності від джерел формування фінансових результатів підприємства його діяльність, відповідно до НП(С)БО 1, поділяється за видами, що наведено на рис. 1.2 [1]. Під звичайною діяльністю розуміють будь-яку основну діяльність підприємства, а також операції, що її забезпечують або які виникають унаслідок здійснення такої діяльності, для прикладу виробництво і реалізація продукції, виконання робіт, надання послуг, реалізація оборотних активів. До операцій, що супроводжують звичайну діяльність, відносяться курсові різниці, економічні санкції по господарських договорах, відсотки, дивіденди та ін [1]. Надзвичайною діяльністю вважають такі операції або події, які відрізняються від звичайної діяльності і про які не передбачається, що вони будуть повторюватися періодично або в кожному наступному звітному періоді. Прикладами подій і операцій, щодо надзвичайної діяльності, є:

стихійні лиха (землетруси, зсуви, смерчі та ін.), пожежі, техногенні аварії і т.п.

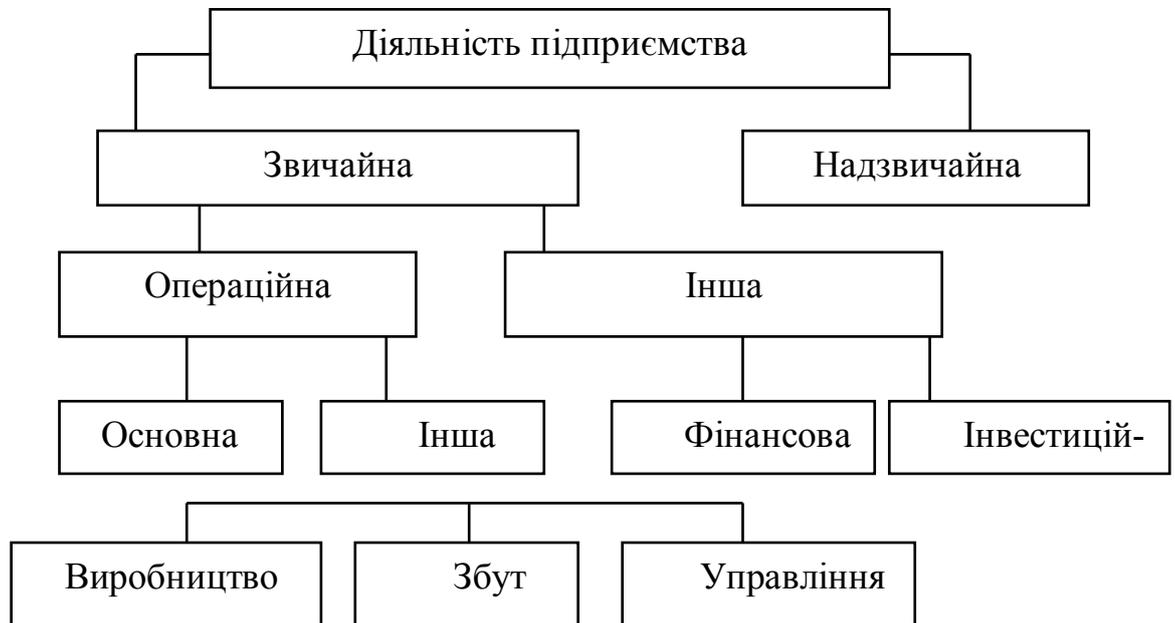

Рис. 1.2. Класифікація видів діяльності підприємства за джерелами формування його фінансових результатів

Звичайна діяльність підприємства відповідно до НП(С)БО 1 підрозділяється на операційну, фінансову і інвестиційну. Звичайна діяльність – будь-яка діяльність підприємства, а також операції, які забезпечують її або виникають внаслідок здійснення такої діяльності [1].

Операційна діяльність підприємства є пріоритетом, тому другорядні види діяльності можуть носити лише підтримуючий характер. На відміну від інвестиційної або фінансової, операційна діяльність орієнтується на ринок споживача товару, виробленого безпосередньо підприємством, вимагає значних витрат праці, частих регулярних господарських операцій. Прибуток, отриманий від здійснення операційної діяльності, має найбільш вагомий відсоток у складі загального прибутку.

Надходження та витрачання грошових коштів у результаті операційної діяльності підприємства, які формують фінансові результати операційної діяльності, зображені на рис.1.3.

Рис. 1.3. Формування фінансових результатів операційної діяльності підприємства

На величину прибутку підприємства від операційної діяльності впливає низка чинників. Їх доцільно розмежувати на зовнішні (незалежні) і внутрішні (залежні), це дасть змогу виявляти тенденції розвитку ситуацій і відповідно ефективно реагувати на них. Узагальнена та доповнена структура факторів, що впливають на формування операційного прибутку підприємств, наведено на рисунку 1.4.

Безумовно, ключовими чинниками, які впливають на величину отриманого підприємством доходів і понесених витрат є масштаби виробництва, тобто розмір підприємства, сукупна виробнича потужність, диференційована за видами, кількістю та максимальною віддачею наявних потенційних чинників, технічний рівень виробництва, організація виробництва і праці, зміна структури та обсягу продукції, галузеві та інші чинники. Не менш безпосереднім чинником, що впливає на величину витрат є структура виробничої програми підприємства – асортимент типів продукції, яка вироблятиметься в певному виробничому періоді із зазначенням їх кількості. Вона включає специфічний для певного періоду випуск продукції в межах номенклатури, яка є властивою для профілю підприємства.

Рис. 1.4. Чинники впливу на величину операційного прибутку підприємства

Ю.С. Цал-Цалко виділяє такий чинник ефективного формування витрат на виробництво продукції як матеріальна зацікавленість працівників у результатах своєї праці [12]. С.І.Дем'яненко справедливо і обґрунтовано ділить всі чинники, що впливають на формування витрат, на чинники зовнішні (такі як ціни на матеріальні ресурси, умови реалізації продукції, системи і умови оподаткування) і внутрішнього впливу [19]. Важливим чинником формування витрат, на думку цього вченого, особливо в сільському господарстві є також форма власності на виробничі ресурси. Проте на сьогодні, цей вплив можна практично не виокремлювати, оскільки приватна власність на засоби виробництва і виробничі ресурси стала в аграрному секторі економіки домінуючою.

На величину витрат може мати вплив так звана глибина виробництва, яка характеризується кількістю стадій виробництва продукції у багатостадійному виробництві, і тим, наскільки потреба у первинних проміжних продуктах і матеріалах забезпечується власним виробництвом і якою мірою – за ра-

хунок закупівель на стороні. Зрозуміло, що питання глибини виробництва та, відповідно, рішення про власне виробництво чи закупівлю на стороні тісно пов'язані з формуванням виробничої програми, оскільки вся продукція, що не купується на ринку і використовується для виробничого процесу в господарстві є компонентом виробничої програми цього господарства. Тому залежність витрат від глибини виробництва можна вважати одним із аспектів впливу на них виробничої програми.

Суттєвим чинником впливу на формування витрат є організація виробництва, тобто форма його здійснення, яка досить тісно пов'язана з технологією виробничого процесу.

Ще одним вагомим чинником формування витрат виробництва є якість виробництва, яка характеризується властивостями чинників виробництва, які визначають їх придатність для використання у виробничому процесі. Підприємство у якого у розпорядженні є краще технологічне обладнання, персонал з високим рівнем продуктивності праці та відповідні матеріали, має найсприятливіші щодо витрат умови виконання виробничої програми, тому важливим завданням є добір чинників виробництва такої якості, за якої витрати на одиницю продукції були б мінімальними.

Ціни чинників виробництва безпосередньо впливають на витрати, якщо за незмінної в часі величини їх з витрати у натуральній формі, то ціни на певні чинники змінюються. Підвищення тарифу на електроенергію призводить до зростання витрат на експлуатацію устаткування. Водночас ціни чинників можуть опосередковано впливати на витрати через зміну співвідношення витрат різних чинників. Якщо, наприклад, умови виробництва дозволяють змінювати ресурси, то при підвищенні цін на певні чинники виробництва, вони можуть бути замінені певною мірою іншими чинниками з прийнятнішими цінами.

Між наведеними чинниками існує тісний взаємозв'язок і взаємозалежність, тому їх комплексне врахування важливе при аналізі фінансових результатів від операційної діяльності підприємства.

1.2. Методичні аспекти дослідження фінансових результатів операційної діяльності підприємства

Діяльність будь-якого підприємства спрямована на одержання позитивного фінансового результату – прибутку. Останній становить основу власних внутрішніх ресурсів господарюючого суб'єкта та застосовується для розрахунку багатьох показників, що характеризують ефективність фінансового менеджменту на підприємстві. Формування прибутку відбувається під впливом всіх господарських операцій підприємства. Проте його основним джерелом звичайно виступає операційна діяльність, яка забезпечує одержання до 95% кінцевого фінансового результату. Тому завдання аналізу фінансових результатів полягає у виявленні найважливіших чинників, що визначають величину операційного прибутку, та пошуку резервів її подальшого збільшення.

У зв'язку з цим для максимізації операційного прибутку необхідно ретельно вивчати взаємозв'язок між основними параметрами діяльності підприємства. Для ефективної координації діяльності підприємства вирішальне значення має розуміння залежності фінансового результату від обсягу діяльності, доходів та витрат. Основними джерелами інформації для аналізу витрат, доходів і фінансових результатів є планові (бюджетні), обліково-звітні та статистичні дані підприємств. До звітних даних відносяться: ф. № 1 «Баланс» («Звіт про фінансовий стан»); ф. № 2 «Звіт про фінансові результати» («Звіт про сукупний дохід»); ф. №5 «Примітки до річної фінансової звітності»; відомча форма річної звітності. Інформаційною базою аналізу витрат, доходів і фінансових результатів служить статистична звітність: Ф. № 1-торг «Звіт про товарооборот»; Ф № 1-ПВ «Звіт з праці»; Ф №3-ПВ «Звіт про використання робочого часу». У процесі аналізу використовуються реєстри обліку витрат, доходів і фінансових результатів.

Єдиного підходу до аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства наразі немає, проте найбільш комплексний із них представлено на рис. 1.5.

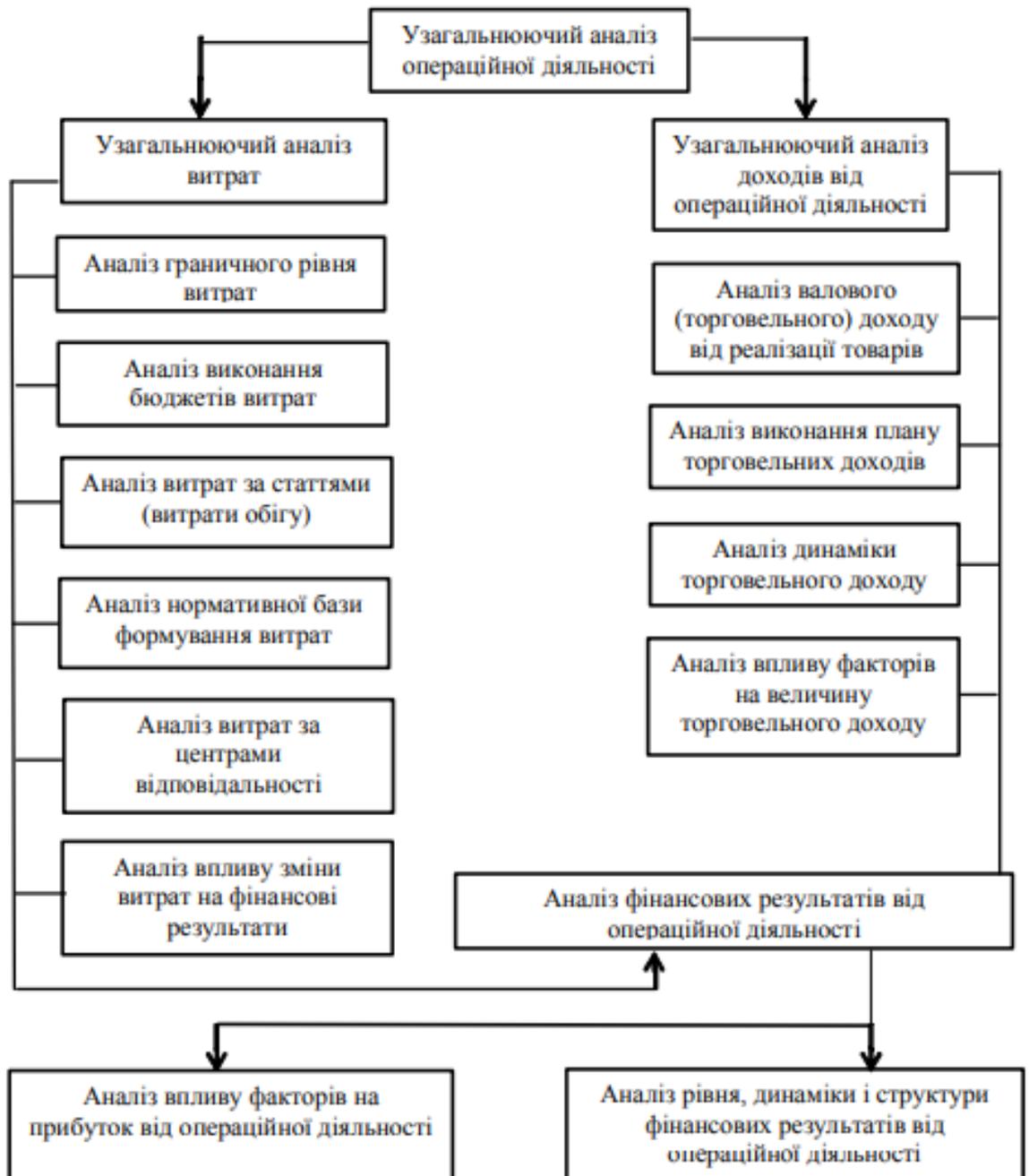

Рис. 1.5. Методичний підхід до аналізу фінансово-економічних показників операційної діяльності підприємства

Аналіз доходів – це частина економічної стратегії підприємства. Він спрямований на створення економічних умов, що забезпечують відшкодування постійних витрат підприємства, покриття змінних витрат, які залежать від обсягу реалізації продукції, повної і своєчасної оплати всіх видів податків, обов’язкових платежів та забезпечення отримання прибутку. Аналіз доходів підприємства передбачає виконання завдань, що наведені на рис. 1.6.

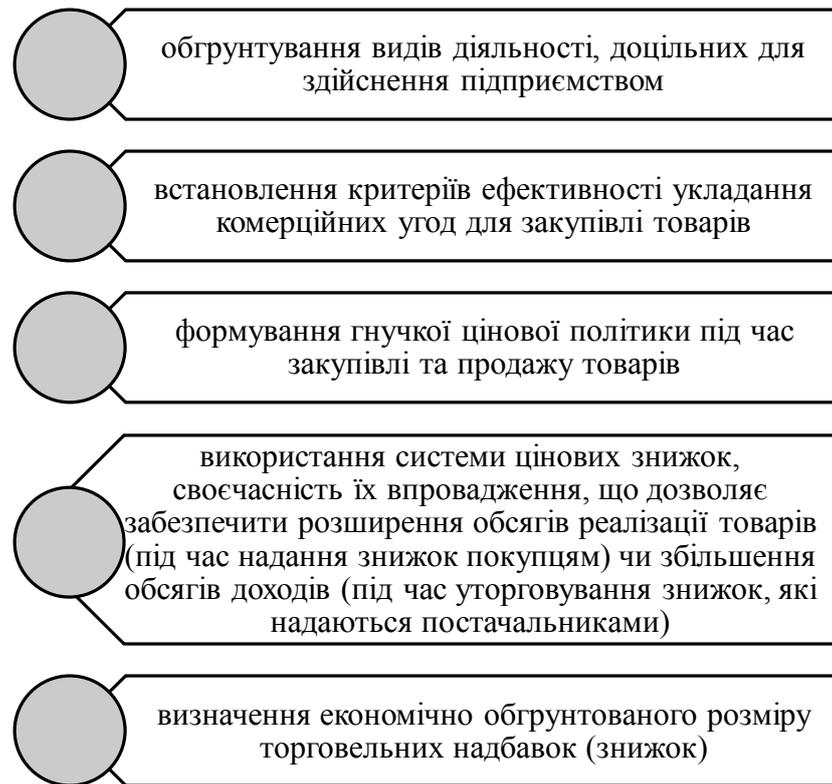

Рис. 1.6. Завдання аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства

Метою аналізу доходів є оцінка кінцевих результатів діяльності підприємства, вивчення основних причин, їх зміни у динаміці і порівняння з аналогічними підприємствами в регіоні, з показниками підприємств-конкурентів. Важливо також при аналізі виявити резерви збільшення прибутків (покриття збитковості), підвищення рентабельності й визначити конкретні заходи на перспективу.

Для досягнення цієї мети підприємство повинно вирішити такі завдання:

- оцінити, якою мірою була забезпечена максимізація прибутку;
- у випадку збиткової роботи виявити причини такого господарювання і намітити шляхи виходу з цієї ситуації;
- розглянути доходи і зіставити їх з витратами, визначити прибуток від реалізації;
- вивчити тенденції зміни доходів за основними товарними групами і в цілому з торгової діяльності;

- виявити, яка частина доходів використовується на покриття витрат обігу, податків і створення прибутків;
- розрахувати відхилення величини балансового прибутку від величини прибутку від реалізації та встановити причини таких відхилень;
- визначити і проаналізувати різні показники рентабельності за звітний період і в динаміці;
- виявити резерви збільшення прибутків і підвищення рентабельності та коли їх можна використати;
- вивчити напрями використання прибутків і дати оцінку доцільності такого використання.

В цілому послідовність аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства наведено на рис. 1.7.

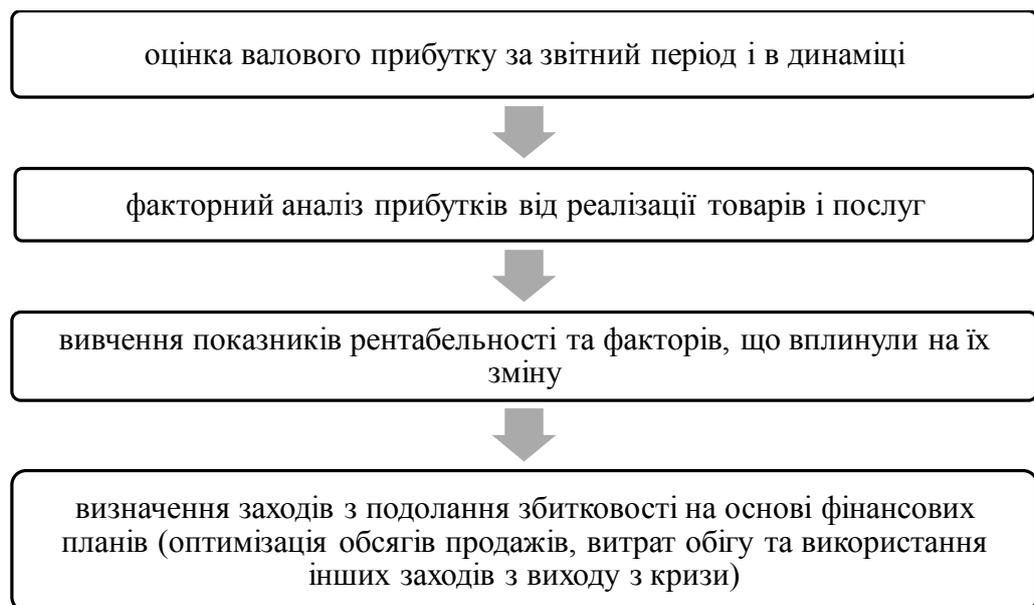

Рис. 1.7. Послідовність аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства

Отже, аналіз, прогнозування, планування фінансових результатів операційної діяльності підприємствами необхідне для складання перспективних і поточних фінансових планів для забезпечення економічного розвитку та зростання вартості підприємства.

1.3. Інструментарій операційного аналізу беззбитковості підприємства

Найважливішою умовою отримання прибутку є відповідний ступінь розвитку виробництва, що забезпечує перевищення виручки від реалізації продукції над затратами (видатками) з її виробництва і збуту. Головний факторний ланцюжок, що формує прибуток, може бути поданий схемою на рис. 1.8.

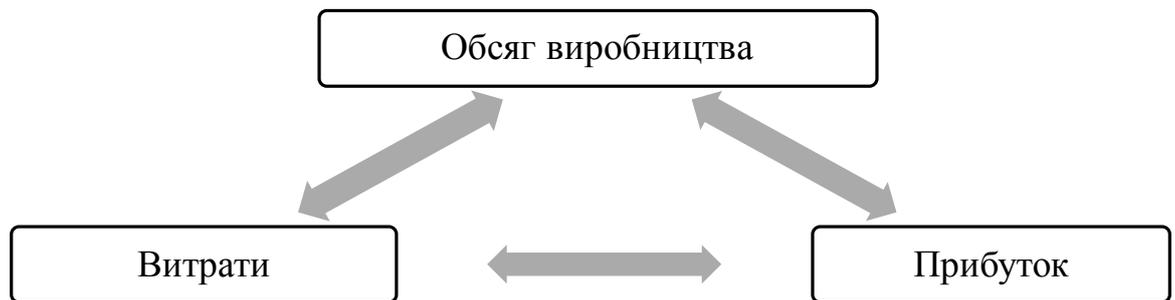

Рис. 1.8. Головний факторний ланцюжок, що формує операційний прибуток підприємства

Показники, що входять в цю схему, повинні перебувати під постійною увагою і контролем. Ця система організації обліку витрат називається «директ-костинг» (direkt-cost). Її роль у зв'язку з ринковими відносинами зростає.

Використання цієї системи в управлінні підприємством дозволяє ухвалювати найбільш ефективні рішення на основі аналізу функціональної математичної залежності між собівартістю, обсягом виробництва і прибутком. При цьому необхідно виділити такі найбільш важливі аналітичні можливості системи директ-костинг:

- оптимізація прибутку і асортименту виробленої продукції;
- визначення ціни на нову продукцію;
- розрахунок варіантів зміни виробничої потужності підприємства;
- оцінка ефективності виробництва (придбання) напівфабрикатів;

– оцінка ефективності додаткового замовлення, заміни устаткування.

Суттю системи директ-костинг є поділ витрат на виробництво на змінні і постійні залежно від зміни обсягу виробництва. Змінні витрати змінюються прямо пропорційно зміні обсягу виробництва і збуту продукції. До них належать: витрати на сировину і матеріали, заробітна плата основних виробничих працівників, паливо і енергія на технологічні цілі та інші витрати. Постійні витрати не залежать від зміни обсягу виробництва і збуту продукції, а обумовлені умовами їх організації і тривалістю звітного періоду. До них відносять: орендну плату, відсотки за користування кредитом, нараховану амортизацію основних фондів, деякі види заробітної плати керівників підприємства та інші витрати.

Собівартість продукції враховується і планується тільки в частині змінних виробничих витрат. Постійні витрати при цьому повністю списуються за рахунок доходів звітного періоду (маржинального доходу), тобто відносяться на зменшення маржі. Таким чином, маржинальний дохід, або маржа, є різниця між виручкою від реалізації продукції і змінними витратами. З іншого боку, це сума постійних витрат і прибутку. Дана обставина дозволяє будувати багатоступінчасті звіти, що важливо для деталізації аналізу.

Важливою особливістю системи директ-костинг є розробка методики економіко-математичного і графічного подання і аналізу звітів для прогнозування діяльності підприємства. З метою наочного подання в прямокутній системі координат будується графік залежності витрат і доходу від кількості одиниць продукції, що випускається (рис. 1.9). У точці критичного обсягу виробництва (К) немає ні прибутку, ні збитків. Праворуч від цієї точки знаходиться область чистих прибутків (доходів), зліва - область чистих збитків, яка утворюється в результаті перевищення величини постійних витрат над величиною маржинального доходу. Обсяг реалізації продукції, або виручка, від реалізації (N) пов'язаний із собівартістю (S) і прибутком від реалізації продукції (P) співвідношенням: $N = S + P$.

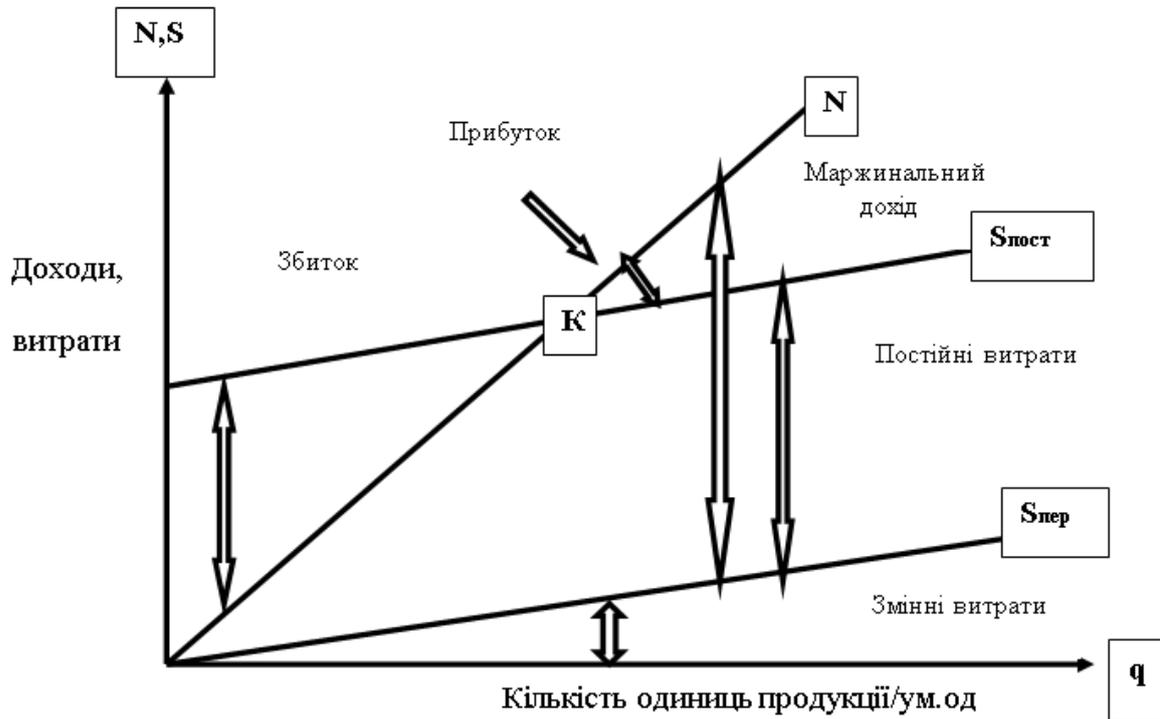

Рис. 1.9. Взаємозв'язок показників обсягу виробництва, витрат і прибутку

Якщо підприємство працює прибутково, то $P > 0$, або збитково, то $P < 0$. У разі якщо немає ні прибутку, ні збитку, тоді $P = 0$. Ці стадії суспільного відтворення називаються стадіями збиткової діяльності підприємства, розширеної відтворювальної діяльності і стадією простого відтворення відповідно. Точка переходу з однієї стадії в іншу (при $P = 0$) називається критичною точкою (поріг рентабельності, точка беззбитковості). Вона характеризує ту кількість продукції, при якій підприємство покриває всі свої витрати або отримує заданий мінімальний прибуток [59].

Визначальними поняттями системи директ-костинг є поріг рентабельності, валова маржа (маржинальний дохід), запас фінансової стійкості, операційний важіль (операційний ліверидж).

Поріг рентабельності – це такі обсяги виробництва й реалізації продукції, за яких підприємство вже не має збитків, але ще не має і прибутку. Поріг рентабельності (точка беззбитковості) визначається за формулою:

$$Q_p = \frac{F}{ПВ_{ВМ}} \quad (1.1)$$

де Q_p – поріг рентабельності; F – сума фіксованих (постійних) витрат; $ПВ_{ВМ}$ – питома вага валової маржі в сумарних операційних доходах.

Валова маржа (маржинальний дохід) – це різниця між сумарними операційними доходами та змінними витратами. За своєю структурою валова маржа - це сума постійних витрат і операційного прибутку підприємства.

$$ВМ = СОД - ЗВ \text{ або } ВМ = F + ОП \quad (1.2)$$

де $ВМ$ – валова маржа підприємства; $СОД$ – сумарні операційні доходи підприємства; $ЗВ$ – сума змінних витрат; $ОП$ – операційний прибуток підприємства.

Запас фінансової стійкості- це зона виробничо-комерційної діяльності, в межах якої формується операційний прибуток підприємства. Розраховується за формулою:

$$ЗФС_a = СОД - Q_p \quad (1.3)$$

$$ЗФС\% = ЗФС_a / СОД * 100\% \quad (1.4)$$

До 17% - не стійкий фінансовий стан; від 17% до 35% -достатній рівень запасу фінансової стійкості; більше 35% -стабільний рівень фінансової стійкості. Відповідно операційний прибуток, що формується в зоні запасу фінансової стійкості, визначається таким чином:

$$ОП = ЗФС * ПВ_{ВМ} \quad (1.5)$$

Операційний важіль – показник, що характеризує структуру валової маржі. Розраховується за формулою:

$$OB = VM/OP \quad (1.6)$$

За величиною операційного важеля визначається рівень підприємницького ризику діяльності підприємства.

Таблиця 1.1

Рівні підприємницького ризику операційної діяльності суб'єктів підприємництва

Величина операційного важеля	Рівень підприємницького ризику
до 3	Низький. Малоризиковий, консервативний тип виробничо-комерційної діяльності
від 3 до 5	Середній. Середньоризиковий, поміркований тип виробничо-комерційної діяльності
більше 5	Високий. Агресивний, високоризиковий тип виробничо-комерційної діяльності

Отже, методика формування витрат тісно пов'язана з управлінням доходами й прибутком підприємства, що свідчить про необхідність більш ґрунтовного вивчення взаємозв'язку витрат, обсягу виробництва і операційного прибутку підприємства.

Аналіз «витрати – обсяг діяльності – прибуток» – це аналітичний підхід до вивчення взаємозв'язку між витратами та доходами за різних рівнів діяльності підприємства. Він дозволяє дослідити зміни, що відбуваються з операційним прибутком унаслідок зміни певних параметрів діяльності господарюючого суб'єкта – ціни продукції, обсягу продажу, а також величини і складу витрат [48].

Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку дозволяє визначити роль окремих чинників у формуванні операційного прибутку. Тому його широко застосовують у процесі короткострокового планування для встановлення обсягів продажу й оцінки відповідних витрат. Крім того, він зводить разом усю фінансову інформацію підприємства, що створює надійну базу для прийняття управлінських рішень. Зокрема, знання залежності між прибутком, обсягом діяльності та витратами часто має вирішальне значення

у розгляді проблем, пов'язаних з поточною роботою підприємства (наприклад, при вирішенні питання стосовно припинення виробництва продукції, оптимізації асортименту, доцільності завантаження вільних виробничих потужностей або вибору маркетингової стратегії) [48].

Взаємозв'язок між доходами, витратами та фінансовим результатом виступає інструментом визначення ступеня й обсягу економічних проблем підприємства та сприяє їх вирішенню. Отже, аналіз «витрати–обсяг діяльності–прибуток» є ефективним засобом поточного планування і прийняття операційних рішень.

Як зазначає К. Друрі, модель аналізу «витрати – обсяг діяльності – прибуток», як і будь-яка інша економічна модель, являє собою абстрактне відображення реальних умов господарювання підприємства і дозволяє значно спростити дійсність. Виділяють такі обмеження й передумови, покладені в основу цього аналізу, та які слід урахувати при його застосуванні.

1. Основним чинником формування обсягу операційних витрат підприємства виступає обсяг реалізації. Такий вибір є цілком доречним, оскільки цей показник звичайно є одним з найважливіших чинників, що впливають на доходи й витрати підприємства, а також на прибуток. При цьому будь-які інші чинники як кількісного (чисельність замовників, число проектів, кількість рекламних акцій), так і якісного характеру (відносини з постачальниками, інфляція, технологічні зміни процесу виробництва) не враховуються. Наприклад, затримка у поставці сировини може знизити ступінь довіри до виробника кінцевої продукції, що призведе до зменшення обсягу реалізації. Але врахувати наслідки таких обставин лише за допомогою аналізу «витрати – обсяг діяльності – прибуток» неможливо.

2. Обсяг виробництва та обсяг продажу однакові. Тобто протягом періоду, що аналізується, суттєвих змін у залишках запасів не відбувається. Інакше кажучи, якщо реалізація у звітному періоді здійснюється за рахунок залишків продукції, виробленої протягом попередніх періодів, коли рівень та характер витрат був іншим, то одержані висновки аналізу «витрати – обсяг

діяльності – прибуток» можуть призвести до прийняття помилкових рішень. Для усунення можливих негативних наслідків окремі автори рекомендують застосовувати середньозважену оцінку параметрів цієї моделі. Отже, незмінність залишків запасів і зумовлює той факт, що єдиним чинником, який впливає на витрати, є обсяг реалізації (виробництва), тобто обсяг діяльності.

3. Необхідною умовою здійснення аналізу «витрати – обсяг діяльності – прибуток» є поділ витрат підприємства на змінні й постійні. Класифікації підлягають усі витрати підприємства: виробничі, збутові та адміністративні.

Як зазначалося вище, до змінних слід включати ті витрати, які змінюються пропорційно або майже пропорційно змінам обсягу діяльності підприємства. В свою чергу, постійні витрати не залежать від обсягів діяльності і визначаються умовами організації виробництва та загальною політикою підприємства. Тому їх загальна сума залишається незмінною.

Проте на практиці значна кількість витрат підприємства за своєю сутністю є змішаними, тобто такими, які містять і постійну, і змінну складову. В межах застосування аналізу «витрати – обсяг діяльності – прибуток» зазначені складові мають бути відокремлені та включені до постійних або змінних витрат відповідно.

Для виділення зі складу змішаних витрат кожної складової застосовують спеціальні методи (метод вищої – нижчої точки, метод найменших квадратів, графічний метод тощо), за результатами яких будують відповідні функції залежності загальних витрат від обсягу реалізації продукції.

Слід додати лише, що при здійсненні розподілу витрат на змінні й постійні податки на прибуток не підлягають класифікації, зважаючи на їх особливу природу [52]. Ці витрати не можна вважати ні постійними, ні змінними, оскільки вони більше визначаються правилами податкового обліку, ніж обсягом продажу. Тому при здійсненні аналізу взаємозв'язку між доходами, витратами та фінансовим результатом (прибутком) під терміном «прибуток» розуміють прибуток до оподаткування.

4. Аналіз «витрати – обсяг діяльності – прибуток» базується на принципах калькулювання за змінними витратами (метод директ-костинг). Проте він може успішно застосовуватися також у межах іншої системи калькулювання, зокрема при калькулюванні на основі діяльності [69].

5. За будь-яких обсягів діяльності змінні та постійні витрати зберігають особливості своєї поведінки: змінні витрати на одиницю й загальна величина постійних витрат залишаються без змін. Тому функція витрат звичайно має лінійний вигляд.

6. Ціна продажу залишається незмінною за будь-яких обсягів продажу. Отже, функція виручки має лінійний характер і відображається як пряма лінія.

7. Для підвищення якості аналізу і наближення його результатів до реального життя слід застосовувати фактор невизначеності, тобто моделювати ситуації при зміні окремих параметрів моделі. Чітко визначаються деякі параметри діяльності підприємства, проте в дійсності підприємства досить рідко заздалегідь знають точний рівень цін на продукцію, а також величину постійних і змінних витрат.

8. Зміни в асортименті можуть призвести до змін у величині як постійних, так і змінних витрат, що вплине на прибуток.

9. Застосовується релевантний обсяг діяльності (діапазону) та період часу. Аналіз «витрати – обсяг діяльності – прибуток» є інструментом, що застосовується для прийняття поточних (короткострокових) рішень. Тому необхідно обрати певний період часу, протягом якого дійсно можна вважати характер доходів та витрат лінійним.

У релевантному діапазоні виробництво продукції обмежено рівнем наявних виробничих потужностей. Швидко змінити рівень діяльності і відповідно виробничі потужності неможливо. Тому лише в межах цього діапазону всі вищезазначені припущення мають сенс та максимально наближені до реальних умов господарювання. Крім того, при здійсненні аналізу кожний період часу розглядається як незалежний від наступних і попередніх періодів [18].

Слід зазначити, що наведені вище обмеження й передумови властиві так званій бухгалтерській моделі аналізу «витрати — обсяг діяльності — прибуток». Підхід економістів для визначення залежності між доходами, витратами та фінансовим результатом відрізняється більшою реалістичністю і складністю. На рис. 1.10 представлено функціональну залежність доходів і витрат та обсягу реалізації.

Рис. 1.10. Доходи та витрати в економічній моделі аналізу «витрати — обсяг — прибуток»

Це пояснюється тим, що, по-перше, для збільшення попиту на продукцію підприємства і відповідно обсягу його діяльності понад певну досягнуту величину необхідно знизити ціни. По-друге, «нелінійна» поведінка загальних витрат зумовлена впливом масштабу діяльності.

При цьому свої «типові» ознаки можуть міняти як змінні, так і постійні витрати. Наприклад, при зростанні обсягу виробництва спостерігається ефект збільшення віддачі від розширення масштабу діяльності: зменшуються змінні витрати на одиницю продукції завдяки одержанню знижок при придбанні великих партій матеріалів або сировини тощо [58].

У свою чергу, розширення діяльності викликає необхідність підвищити виробничі потужності, що призводить до стрибкоподібного зростання пос-

тійних витрат (амортизація нового обладнання, орендна плата, опалення та освітлення залучених приміщень тощо).

У подальшому при наближенні до максимального проектного рівня використання виробничих потужностей виникає зниження віддачі від розширення масштабу діяльності: оплата понаднормової роботи перевищує переваги від одержаних знижок, продуктивність праці зменшується, а загальні витрати зростають (ремонт обладнання, порушення графіків постачання тощо) [54].

Отже, кількість виготовленої продукції скорочується, а сукупні витрати на одиницю продукції підвищуються. Крім того, величина сукупних витрат може підпадати під вплив зміни асортименту продукції, що призводить до ускладнення організації виробництва.

Таким чином, узгодження бухгалтерської та економічної моделі аналізу відбувається лише в межах певного короткого періоду часу, протягом якого неможливо швидко змінити обсяг діяльності. Тому реальні лінії доходів і витрат дійсно мають лінійний характер (рис. 1.11).

Рис. 1.11. Доходи та витрати в межах релевантного діапазону

Такий часовий відрізок називають релевантним діапазоном або зоною релевантності, а його тривалість дорівнює одному року. Проте більша об'єктивність даних, які пропонує економічна модель аналізу «витрати – об-

сяг діяльності – прибуток», не завжди підвищує корисність інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень, оскільки, наприклад, реальні криві доходів та витрат можуть взагалі не перетинатися. Крім того, витрати на одержання точніших даних можуть перевищити вигоди від використання останніх. Тобто використання реальнішої, але водночас і складнішої економічної моделі для виявлення та вивчення загальних залежностей між параметрами діяльності підприємства недоцільне [34].

Більше того, жодна з моделей не може претендувати на визнання єдиної правильної, оскільки й економісти, і бухгалтери закладають у їх основу власні припущення, що призводить до спрощення поведінки доходів та витрат.

У цілому, на думку А. Апчерча, правильна інтерпретація й використання результатів цього аналізу безпосередньо залежать від того, наскільки припущення, покладені в його основу, відповідають економічним реаліям роботи підприємства. Але незважаючи на цілу низку обмежень, бухгалтерська модель аналізу «витрати – обсяг діяльності – прибуток» виступає інструментом процесу поточного управління. Більше того, її можна досить успішно застосовувати також для прийняття довгострокових рішень (наприклад, в оцінці інвестиційних проектів) [27].

Однією з найважливіших характеристик взаємозв'язку витрат, обсягу виробництва і прибутку є аналіз беззбитковості. У такій ситуації важливо, щоб підприємство мало можливість гнучко реагувати на стан ринку, варіювати обсяги випуску своєї продукції, зберігаючи рентабельність й ефективність виробництва.

Такий нескладний, але в той же час інформативний інструмент, як аналіз беззбитковості, дозволить приймати рішення відразу в декількох сферах діяльності підприємства. Можна бути впевненими, що на підприємстві, де аналіз беззбитковості стає регулярно застосовуваним механізмом у оперативному й стратегічному керуванні, такі проблеми, як збитковість виробництва, надвиробництво продукції або неконтрольований ріст витрат, не виникнуть.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «УКРНАФТА»

2.1. Оцінювання фінансових показників діяльності підприємства

«Укрнафта» – найбільша українська нафтогазова компанія, що контролює низку першокласних активів у нафтогазовій галузі. У 1994 році на базі Виробничого об'єднання «Укрнафта» було створено Відкрите акціонерне товариство «Укрнафта». У 2011 році було змінено його найменування на Публічне акціонерне товариство «Укрнафта».

ПАТ «Укрнафта» – найбільша нафтовидобувна компанія України. Акції компанії належать українським та іноземним юридичним і фізичним особам, з них 50% плюс 1 акція належить Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України». Юридична адреса товариства: Несторівський провулок 3-5, м. Київ, Україна.

Метою діяльності публічного акціонерного товариства є видобуток нафти й газу, забезпечення споживачів продуктами переробки нафти та газу, виготовлення іншої продукції, що забезпечує потреби ринку енергоресурсів, впровадження винаходів та інших новацій в різні сфери господарської діяльності та міжнародного бізнесу; пошук та розвідка нових родовищ нафти та газу; переробка нафти й газу; проведення будь-яких видів виробничо-комерційної діяльності, не забороненої чинним законодавством України, з метою отримання прибутку.

«Укрнафта» – найбільший споживач послуг, пов'язаних з експлуатацією нафтогазових родовищ в Україні, і водночас власник найбільшого в Україні бізнесу з буріння та обслуговування свердловин. Бурові підрозділи компанії, розташовані в трьох регіональних центрах (Прикарпаття, Охтирка, Прилуки), повністю задовольняють потреби компанії у відповідних послугах.

Частка товариства у загальному видобутку нафти з газовим конденсатом в Україні в 2021 році склала 68%, частка у загальному видобутку газу – 6,6%. Станом на 01.01.2022 року ПАТ «Укрнафта» володіє 82 спеціальними дозволами на видобування (промислову розробку родовищ) вуглеводнів. На балансі бурових управлінь ПАТ «Укрнафта» перебуває 46 бурових установок.

Товариство володіє однією з найбільших в Україні мереж заправних станцій. Станом на кінець 2021 року ПАТ «Укрнафта» експлуатувала 537 АЗС у більшості регіонів країни. У 2021 році частка «Укрнафти» у загальному об'ємі продажу бензинів та дизельного палива через АЗС в Україні склала 13,7%; скрапленого газу – 3,9%. Станом на кінець 2021 року 161 АЗС компанії було обладнано автомобільними газозаправними пунктами.

Також підприємство постійно працює над вдосконаленням своєї мережі автозаправних станцій та збільшує кількість додаткових послуг, які можна отримати на автозаправних комплексах компанії. На базі АЗС «Укрнафти» функціонують 45 пунктів заміни моторного масла з міні-магазинами з продажу автотоварів, 6 мийок автомобілів, 10 магазинів з продажу супутніх товарів тощо.

Видобуток нафти та газу здійснюють шість нафтогазовидобувних управлінь: «Охтирканафтогаз», «Полтаванафтогаз», «Чернігівнафтогаз» у Дніпровсько-Донецькій западині та «Бориславнафтогаз», «Долинанафтогаз», «Надвірнанафтогаз» у Передкарпатському прогині. Станом на кінець 2021 р. «Укрнафта» експлуатувала 1946 нафтових та 172 газових свердловин (включаючи основну та спільну діяльність). Спеціалісти ПАТ «Укрнафта» постійно працюють над пошуком можливостей уповільнення темпів падіння видобутку за рахунок здійснення різних категорій організаційно-технічних заходів. В цілому за рахунок проведення оргтехзаходів в 2021 р., видобуто 156,1 тис. т нафти з конденсатом та 130,7 млн. м³ газу, що становить відповідно 10,3% та 10,1% від загального видобутку нафти з конденсатом та газу за вказаний період.

«Укрнафта» – найбільший український виробник зрідженого газу і легкої фракції. Переробка нафтового газу, який видобуває Товариство, забезпечується потужностями Гнідинцівського, Качанівського та Долинського газопереробних заводів.

Компанія має на балансі більше 3000 км газотранспортних мереж, які використовуються у виробничій діяльності нафтогазовидобувних управлінь і газопереробних заводів у процесі збору, підготовки і транспортування газу власного видобутку. Частина внутрішньопромислових газопроводів використовується для передачі газу через власні газорозподільчі станції в газорозподільчі мережі підприємств з газопостачання.

До складу ПАТ «Укрнафта» входять 22 структурні одиниці без статусу юридичної особи. Створені структурні одиниці наділено основними засобами та обіговими коштами, які належать товариству і знаходяться в оперативному управлінні керівництва структурних одиниць з обмеженим правом розпоряджатися майном. Структурні одиниці ведуть окремий бухгалтерський та податковий облік, подають звітність, що включається до звітності ПАТ «Укрнафта». Структурні одиниці, що входять до складу компанії, створені за виробничим принципом:

- нафтогазовидобувні управління, які здійснюють видобуток нафти і газу;
- газопереробні заводи, що здійснюють підготовку і переробку нафти і газу;
- управління бурових робіт, які забезпечують будівництво та експлуатацію свердловин;
- тампонажні управління, що виконують тампонажні роботи в процесі підготовки свердловин;
- бази та інші підрозділи, які забезпечують виробничу діяльність інших структурних одиниць.

В свою чергу структурні одиниці складаються з цехів, відділень, дільниць, бригад, бюро. До складу компанії входить також дочірнє підприємство – Товариство з обмеженою відповідальністю «Спільне підприємство «УкрКАРПАТОЙЛ ЛТД». Частка ПАТ «Укрнафта» у статутному капіталі ТОВ складає 100%. ТОВ створене з метою отримання прибутку від здійснення підприємницької діяльності в нафтогазовій промисловості України. Основний вид діяльності ТОВ «СП «УкрКАРПАТОЙЛ ЛТД» – добування сирої нафти [7].

Характеристику якісних змін в структурі майна підприємства можна отримати за допомогою вертикального та горизонтального аналізу звітності. На підставі фінансової звітності ПАТ «Укрнафта» сформуємо агрегований баланс та проаналізуємо у таблиці 2.1 склад, динаміку і структуру майна підприємства.

Розглянувши активи підприємства, потрібно сказати, що загальна сума майна за весь аналізований період зменшилась на 1932625 тис грн., зокрема, за 2020 рік їх сума зросла на 1974915 тис.грн., та за 2021 рік зменшилась і наразі становить 33249809 тис. грн.. Це означає, що підприємство відновлює своє місце на ринку, зміцнює економічний потенціал. Найбільшу питому вагу с структурі активів становлять необоротні активи, що є нормально через специфіку діяльності підприємства і повільний оборот.

Необоротні активи за аналізований період мають позитивну динаміку до росту. Так, з 2019 року 18226876 тис. грн. показник з темпом росту (101,31%) зріс до 118465783 тис. грн, та наприкінці звітної періоду з темпом росту 120,98% зріс ще до 22339292 тис. грн. Це свідчить про збільшення вкладень в основні засоби та зменшення довгострокової дебіторської заборгованості, з темпом росту 99,83%. Негативною є динаміка спаду довгострокових фінансових інвестицій з темпом росту 90,26%, що свідчить про неефективну інвестиційну діяльність. Графічно зміни в структурі активів зображені на рисунку 2.1.

Таблиця 2.1

Агрегований баланс ПАТ «Укрнафта» за 2019-2021 роки, тис. грн.

Актив	2019 рік		2020 рік		Відхилення (+,-) в		Темп зростання, %	2020 рік		2021 рік		Відхилення (+,-) в		Темп зростання, %
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	сумі, тис. грн.	питомій вазі, %		Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	сумі, тис. грн.	питомій вазі, %	
1. Необоротні активи	18226876	54,89	18465783	52,49	238907	-2,4	101,31	18465783	52,49	22339292	67,19	3873509	14,7	120,98
1.1. Основні засоби і нематеріальні активи	13512059	40,69	13861290	39,4	349231	-1,29	102,58	13861290	39,4	14464452	43,5	603162	4,1	104,35
1.2. Довгострокові фін. інвестиції	10433	0,03	9417	0,03	-1016	0	90,26	9417	0,03	9417	0,03	0	0	100
1.3. Відстрочені податкові активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.4 Інші НА і довгострокова дебіт. заборгованість	3936611	11,85	3903506	11,1	-33105	-0,76	99,16	3903506	11,1	3896743	11,72	-6763	0,62	99,83
2. Оборотні активи	14980643	45,11	16716651	47,51	1736008	2,4	111,59	16716651	47,51	10896097	32,77	-5820554	-14,74	65,18
2.1. Запаси	3302761	9,95	2057601	5,85	-1245160	-4,1	62,3	2057601	5,85	4061772	12,22	2004171	6,37	197,4
2.2. Дебіторська заборгованість	7695256	23,17	9753029	27,72	2057773	4,55	126,74	9753029	27,72	3227653	9,71	-6525376	-18,01	33,09
2.3. Грошові кошти та їх еквіваленти	188006	0,57	289177	0,82	101171	0,26	153,81	289177	0,82	246158	0,74	-43019	-0,08	85,12
2.4. Витрати майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.5. Інші оборотні активи	85897	0,26	157918	0,45	72021	0,19	183,85	157918	0,45	428986	1,29	271068	0,84	271,65
3. Необоротні активи, утримувані для продажу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього майна	33207519	100	35182434	100	1974915	-	105,95	35182434	100	33249809	100	-1932625	-	94,51

Продовження таблиці 2.1

Пасив	2019 рік		2020 рік		Відхилення (+,-) в		Темп зрос- тання, %	2020 рік		2021 рік		Відхилення (+,-) в		Темп зрос- тання, %
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	сумі, тис. грн.	питомій вазі, %		Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	сумі, тис. грн.	питомій вазі, %	
1. Власний капітал (1495)	14817706	44,62	9657274	27,45	-5160432	-17,17	65,17	9657274	27,45	2749853	8,27	-6907421	-19,18	28,47
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення (1595)	2467842	7,43	1409281	4,01	-1058561	-3,43	57,11	1409281	4,01	1691619	5,09	282338	1,08	120,03
3. Поточні зобов'язання і забезпечення (1695)	15921971	47,95	24115879	68,55	8193908	20,6	151,46	24115879	68,55	28808607	86,64	4692728	18,1	119,46
3.1. Короткострокові кредити банків (1600)	350000	1,05	0	0	-350000	-1,05	0	0	0	0	0	0	0	--
3.2. Кредиторська заборгованість (1605+...+1650)	14068542	42,37	15801384	44,91	1732842	2,55	112,32	15801384	44,91	16766219	50,43	964835	5,51	106,11
3.3. Інші поточні зобов'язання (1660+...+1690)	1503429	4,53	8314495	23,63	6811066	19,11	553,04	8314495	23,63	12042388	36,22	3727893	12,59	144,84
4. Зобов'язання, пов'язані з НА, утримуваними для продажу, та групами вибуття (1700)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду (1800)	33207519	100	35182434	100	1974915	0	105,95	35182434	100	33249809	100	-1932625	0	94,51
Всього капіталу (1900)	14817706	44,62	9657274	27,45	-5160432	-17,17	65,17	9657274	27,45	2749853	8,27	-6907421	-19,18	28,47

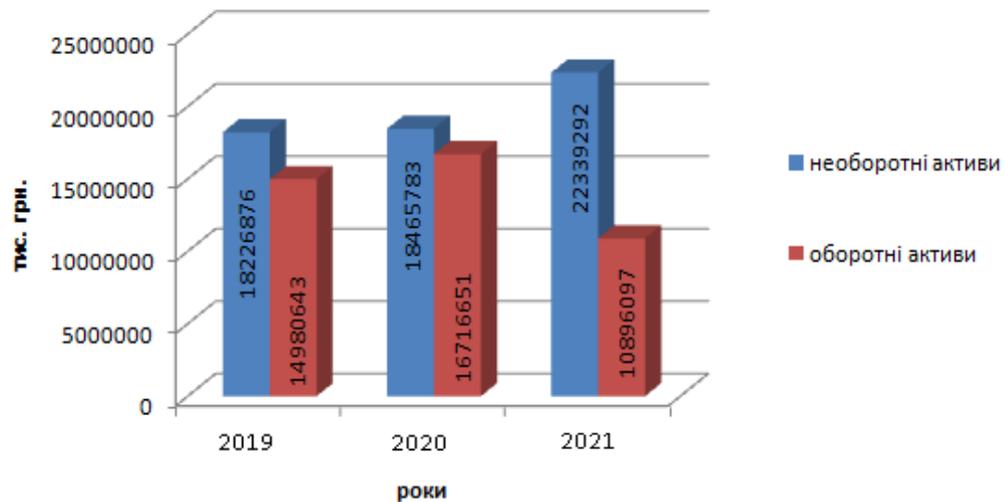

Рис. 2.1. Зміни в структурі активів ПАТ «Укрнафта» за 2019-2021 рр.

Проаналізувавши пасиви підприємства можна зробити такі висновки: кількість власного капіталу зменшилась з 9657274 тис. грн. у 2020 році до 279853 тис. грн. у 2021 році, тобто він зменшився на 6907421 тис. грн.

Протягом аналізованого періоду зростають довгострокові зобов'язання і забезпечення: в 2021 році 120,03%. Це означає, що у підприємства виникла заборгованість внаслідок минулих періодів у розмірі 282338 тис. грн. це є негативним фактором, адже показник зростає починаючи з 2020 року швидкими темпами. Нижче зображено графічну інтерпретацію змін в структурі пасиву ПАТ «Укрнафта» (рис. 2.2).

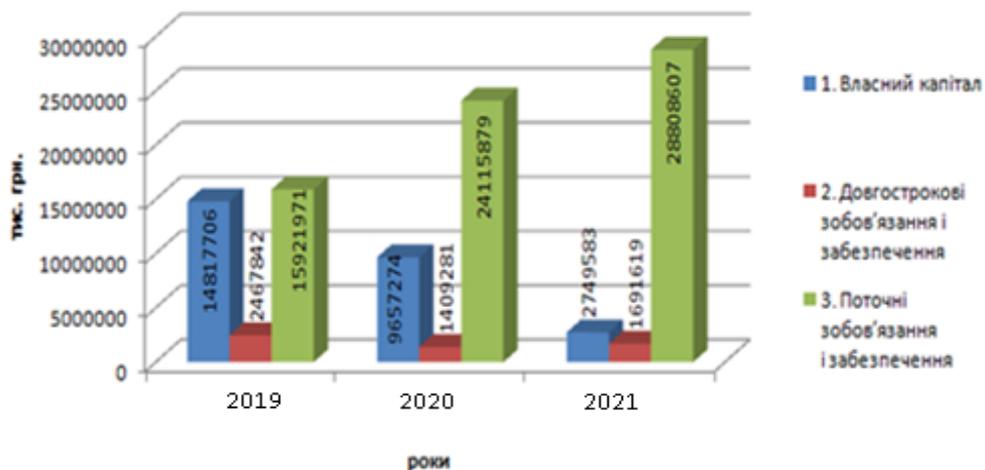

Рис. 2.2. Зміни в структурі пасивів ПАТ «Укрнафта» за 2019-2021 роки

Щодо поточних зобов'язань і забезпечень, то на початку аналізованого періоду спостерігається негативна динаміка до зростання: з 2019 по 2020 рік з темпом росту 151,46% показник зменшився до 24115879 тис. грн., та на кінець аналізованого періоду зріс до 28808607 тис. грн. з темпом росту 120,03%, що свідчить про наявну кредиторську заборгованість, яка зростає, що є негативним фактором.

Отже, провівши аналіз фінансового стану ПАТ «Укрнафта», потрібно зазначити, що відбуваються як позитивні так і негативні зміни в структурі балансу. Найвищими темпами за звітний період зростали інші оборотні активи. Це позитивна тенденція в умовах економічної кризи. Але постає питання, наскільки ефективно використовувались вільні грошові кошти.

Негативним в балансі є те, що високими темпами зростають поточні зобов'язання і забезпечення з 2019 по 2020 рік з темпом росту 151,46% показник зменшився до 24115879 тис. грн., та на кінець аналізованого періоду зріс до 28808607 тис. грн. з темпом росту 120,03%, що свідчить про наявну кредиторську заборгованість, яка зростає, що є негативним фактором, а отже у підприємства з'являються борги, які воно має погашати.

Для оцінки ефективності операційної діяльності підприємства доцільно проаналізувати його ділову активність. Показники ділової активності ПАТ «Укрнафта» за 2019-2021 роки наведені в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Коефіцієнти оборотності ПАТ «Укрнафта» за 2019-2021 роки

Показник	2019	2020	2021	Темп зростання, %	
				2020/2019	2021/2020
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,315	1,815	1,635	78,40	90,11
Коефіцієнт ефективності використання ресурсів	10,495	-34,329	-63,299	-327,09	184,39
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2,932	2,246	2,217	76,59	98,71
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2,710	1,926	1,387	71,06	72,00
Тривалість обороту дебіторської заборгованості	123	160	162	130,57	101,30
Тривалість обороту кредиторської заборгованості	133	187	260	140,73	138,89
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	11,064	10,731	7,379	96,99	68,77
Період обороту власного оборотного капіталу	-4,245	-52,922	-204,590	1246,70	386,59

У 2019 році коефіцієнт оборотності оборотних активів становив 2,315 грн/грн., а у 2020 році зменшився на 21,6% і становив 1,815 грн/грн., що свідчить про неефективну політику управління запасами, грошовими коштами, дебіторською заборгованістю та іншими оборотними активами. У 2021 році цей показник пішов на спад за рахунок зменшення як чистого доходу підприємства так і оборотних активів і становив 1,635 грн/грн. Резервом його підвищення може бути стимулювання збуту та зменшення суми запасів готової продукції, удосконалення технології, скорочення часу обертання оборотних активів шляхом прискорення розрахунків.

Коефіцієнт ефективності використання ресурсів у 2019 році становив 10,47%, у 2020 році знизився на 427,09% порівняно з 2019 роком і становив -34329%, а у 2021 році зменшився на 84,33% порівняно з 2020 роком і становив -63,3%

Разом з цим зменшувався коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості: у 2020 році на 23,41% порівняно з 2019 роком і становив 2,246 грн/грн., а у 2021 році – на 1,25% порівняно з 2020 роком і становив 2,217 грн/грн., що негативно впливає на діяльність підприємства. У даному випадку кількість оборотів даної заборгованості має збільшуватись, а період її обертання зменшуватись, щоб підприємство швидше отримувало кошти від своїх боржників. Але за даними розрахунками період погашення дебіторської заборгованості є дуже високим: у 2019 році – 123 дні, у 2020 році – 160 днів, у 2021 році – 162 дні, та має тенденцію до зростання. Це означає, що на підприємстві можуть виникнути проблеми з вчасним погашенням виставлених ним рахунків, адже період їх погашення значно перевищує за нормативне значення на підприємстві – 40-50 діб.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості зменшується, що вказує на можливі проблеми зі швидкістю розрахунків з кредиторами. Цей показник у 2019 році становив 2,710 грн/грн., у 2020 році він зменшився на 28,94% і становив 1,926 грн/грн., а у 2021 році він зменшився на 27,98% порівняно з 2020 роком і становив 1,387 грн/грн. Період погашення кредитор-

ської заборгованості також є дуже високим: у 2019 році – 133 дні, у 2020 році – 187 днів, у 2021 році – 260 дні, та має тенденцію до зростання, що говорить про проблеми із вчасним погашенням заборгованості підприємства.

Негативною тенденцією є зменшення коефіцієнта оборотності товарно-матеріальних запасів по виручці від реалізації через зміну обсягів запасів. У 2019 році цей показник становив 11,064 грн/грн., у 2020 році він зменшився на 3,01% і становив 10,731 грн/грн., а у 2021 році він зменшився на 31,33% порівняно з 2020 роком і становив 7,379 грн/грн. Це може свідчити про зниження попиту на готову продукцію та наявність надлишків неліквідних запасів на підприємстві, які потребують додаткового фінансування.

Період обороту власного капіталу за 2019-2021 роки має від’ємні значення: у 2019 році цей показник становив -4,245 днів, у 2020 році він зменшився на 1146,70% і становив -52,922 дні., а у 2021 році він знизився на 286,59% порівняно з 2020 роком і становив -204,590 днів. Негативні результати даного показника мають місце у зв’язку з від’ємними значеннями власного оборотного капіталу.

Ділову активність підприємства визначають за умови виконання так званого «золотого правила» економіки підприємства:

$$T_{пр} > T_r > T_k > 100 \%, \quad (2.1)$$

де $T_{пр}$ – темп зростання прибутку до оподаткування, %; T_r – темп збільшення обсягу реалізації, %; T_k – темп зростання авансованого капіталу, %.

Виконання першої нерівності золотого правила означає зростання економічного потенціалу підприємства, тобто розширення масштабів його діяльності. Виконання другої нерівності свідчить про те, що порівняно зі збільшенням виробничого потенціалу обсяг реалізації зростає вищими темпами. Виконання третьої нерівності означає, що прибуток зростає переважаючими темпами, що свідчить про відносне зниження витрат як результат дії спрямований на оптимізацію технологічного процесу та взаємодії з контрагентами.

Визначимо ділову активність підприємства за допомогою «золотого правила» за кожен рік. У 2019 році показники мали такі значення:

$$612,82 > 132,18 > 117,58 > 100 \%$$

Тож, у 2019 році виконувалось «золоте правило» ділової активності, що свідчить про високий рівень ділової активності ПАТ «Укрнафта», підвищення його потенціалу та ефективне використання ресурсів підприємства.

У 2020 році складові «золотого правила» мали такі значення:

$$-229,94 < 103,12 < 105,95 > 100 \%$$

У 2020 році підприємство не дотримується умов «золотого правила» ділової активності внаслідок його збиткової діяльності, що свідчить про зниження виробничого потенціалу та неефективного використання наявних ресурсів.

У 2021 році складові «золотого правила» мали такі значення:

$$193,63 > 78,50 < 94,51 < 100 \%$$

У 2021 році ПАТ «Укрнафта» також не дотрималось умов «золотого правила» ділової активності внаслідок того, що авансований капітал перевищує обсяг реалізованої продукції і як наслідок фінансовим результатом є збиток. Це свідчить про низький рівень ділової активності, зниження виробничого потенціалу та неефективне використання ресурсів підприємства.

Одним із важливих показників, що характеризують ділову активність підприємства, є тривалість операційного та фінансового циклу. Операційний цикл – це період часу між оплатою товарів постачальникові і отриманням грошових коштів від клієнта за поставлену продукцію.

Тривалість операційного циклу – один із найважливіших показників, що характеризують ділову активність підприємства. Величина даного показника характеризує, скільки днів необхідно підприємству для закупівлі сировини і виробництва продукції. Чим менша тривалість операційного циклу, тим ефективніша діяльність підприємства, тим вища його ділова активність.

Величиною, яка доповнює показник тривалості операційного циклу, є кількість операційних циклів, що відбуваються на підприємстві за певний пе-

ріод часу (рік, квартал, місяць). Кількість операційних циклів за період розраховується за формулою:

$$K_{oc} = \frac{T}{T_{oc}}, \quad (2.2)$$

де T_{oc} – кількість операційних циклів за певний період; T – тривалість аналізованого періоду, дні.

Кількість операційних циклів протягом 2019-2021 років є незмінним – 2. При цьому зростання рівня даного показника є позитивною характеристикою, оскільки збільшується кількість надходжень коштів.

Відобразимо графічно схему тривалості фінансового циклу ПАТ «Укрнафта» за 2019 – 2021 роки (рис. 2.3.). Найкраще значення даного показника за аналізований період підприємство має у 2021 році, а саме -49 днів.

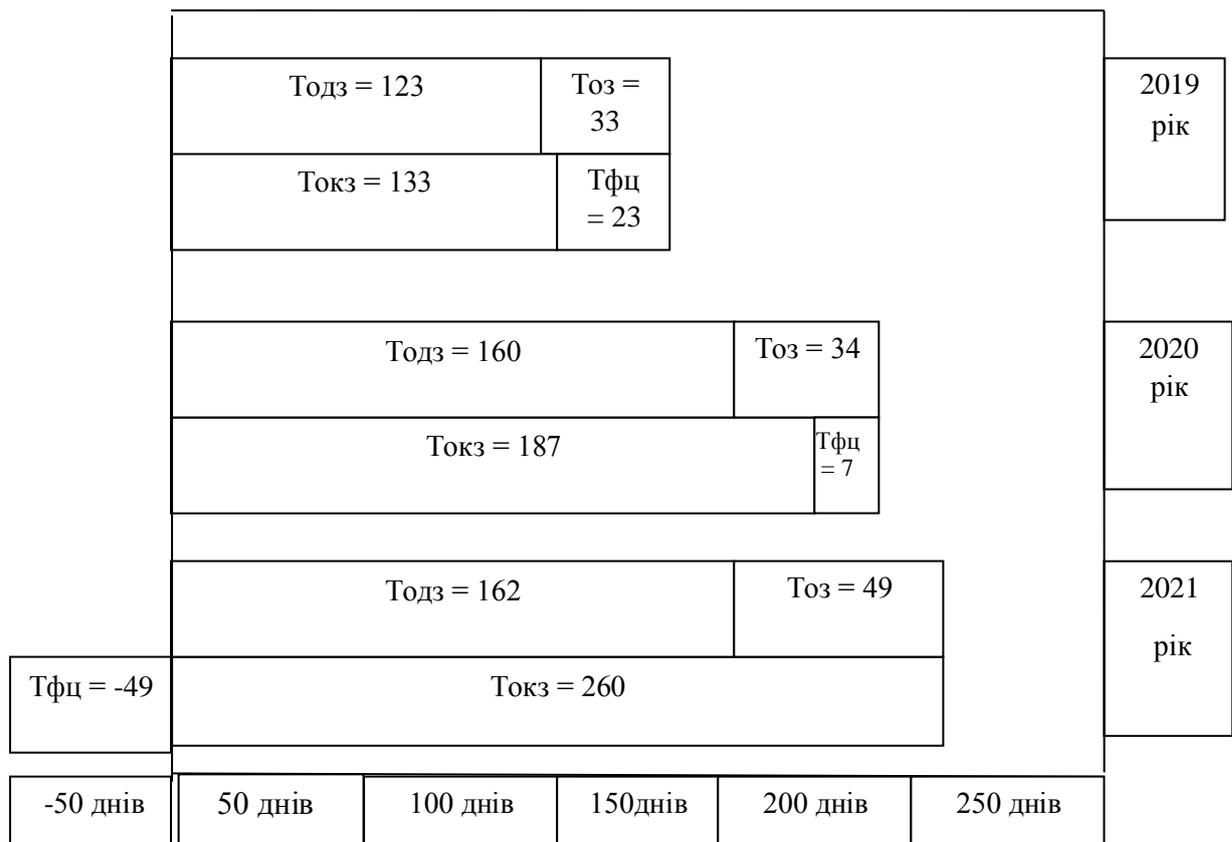

Рис. 2.3. Тривалість фінансового циклу ПАТ «Укрнафта» за 2019-2021 роки

Таблиця 2.3

Періоди обороту поточних активів і зобов'язань ПАТ «Укрнафта» за
2019-2021 роки

Показник	2019	2020	2021	Темп зростання, %	
				2020/2019	2021/2020
Чистий дохід (виручка) від реалізації, тис. грн	27891932	28761995	22578750	103,12	78,50
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (ДЗГ), тис. грн.	7312466	9234754	2798667	126,29	30,31
Запаси (З), тис. грн.	3302761	2057601	4061772	62,30	197,40
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (КЗТ), тис. грн.	6985459	2420866	387900	34,66	16,02
Період обороту, дні:					
дебіторської заборгованості	123	160	162	130,08	101,25
запасів	33	34	49	103,03	144,12
кредиторської заборгованості	133	187	260	140,60	139,04
Фінансовий цикл (п. 2 + п. 3 - п. 4)	23	7	-49	30,43	-700,00

Період обороту дебіторської заборгованості є дуже високим: у 2019 році – 123 дні, у 2020 році – 160 днів, у 2021 році – 162 дні, та має тенденцію до зростання: у 2020 році на 30,08%, а у 2021 році – на 1,25%. Це означає, що на підприємстві можуть виникнути проблеми з вчасним погашенням виставлених ним рахунків. Період обороту запасів у 2019 році становить 33 дні, у 2020 році він збільшився на 3,03% і становив 34 дні, у 2021 році він збільшився на 44,12% і становив 49 днів. Період обороту кредиторської заборгованості є дуже високим: у 2019 році – 133 дні, у 2020 році – 187 днів, у 2021 році – 260 дні, та має тенденцію до зростання: у 2020 році на 40,60%, а у 2021 році – на 39,04%, що говорить про проблеми із вчасним погашенням заборгованості підприємства.

Фінансовий цикл підприємства у 2019 році становив 23 дні, у 2020 році він зменшився 69,57% і становив 7 днів, а у 2021 році він зменшився на 800% і мав від'ємне значення – -49 днів.

Отже, в цілому ділова активність підприємства погіршується протягом 2019-2021 рр, в тому числі у зв'язку з пандемією, тому для забезпечення прибуткової операційної діяльності підприємству потрібно переглянути політику щодо дебіторів.

2.2. Аналіз доходів і витрат підприємства

Узагальнюючим фінансовим показником діяльності підприємства є його прибуток, який формується як фінансовий результат за всіма видами його діяльності: операційній, інвестиційній, фінансовій. Операції формування та розподілу прибутку підприємства відображаються у звіті про фінансові результати підприємства (форма №2).

Динаміку проведення операцій формування і розподілу прибутку підприємства проаналізуємо у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Аналіз формування та розподілу прибутку підприємства, тис. грн.

№ з/п	Показник	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Абс. відх. 2020/2019	Абс. відх. 2021/2020
1	2	5	6	7	8	9
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	27891932	28761995	22578750	870063	-6183245
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	14123321	11670171	12057428	-2453150	387257
3	Валовий прибуток	13768611	17091824	10521322	3323213	-6570502
4	Інші операційні доходи	2718845	223109	147491	-2495736	-75618
5	Сумарні операційні доходи	30610777	28985104	22726241	-1625673	-6258863
6	Адміністративні витрати	526131	586476	737731	60345	151255
7	Витрати на збут	1016937	950909	1291999	-66028	341090
8	Інші операційні витрати	11953100	19291239	23337173	7338139	4045934
9	Сумарні операційні витрати	27619489	32498795	37424331	4879306	4925536
10	Прибуток від операційної діяльності	2991288	-3513691	-	-6504979	-
11	Дохід від інвестиційної та фінансової діяльності	516266	2970217	3068660	2453951	98443
12	Витрати від інвестиційної і фінансової діяльності	833746	5604780	275302	4771034	-5329478
13	Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	2673808	-6148254	-	-8822062	-5756478
14	Витрати з податку на прибуток	-1409182	707525	3165429	2116707	2457904
15	Чистий фінансовий результат: прибуток	1264626	-5440729	-8739303	-6705355	-3298574
16	Інший сукупний дохід після оподаткування	-388853	1677112	1619874	2065965	-57238
17	Сукупний дохід	875773	-3763617	-7119429	-4639390	-3355812

Згідно таблиці 2.4, сукупний дохід в 2021 році збільшився в порівнянні з 2020 на 710070 тис. грн., та становить 875773 тис. грн. В основному прибуток збільшився за рахунок зростання валового прибутку з 9334665 тис. грн. у 2019 році до 13768611 тис. грн., у 2021 році, який в свою чергу зріс через збільшення чистого доходу від реалізації продукції з 20683363 тис. грн. до 27891932 тис. грн.

Також прибуток 2019 року зріс завдяки збільшенню сумарного операційного доходу на 9134150 тис. грн. в порівнянні з 2020 роком, та іншого операційного доходу з темпом росту 724,45% та значеннями протягом аналізованого періоду: в 2019 – 128008 тис. грн., в 2020 – 375296 тис. грн. та в 2021 – 2718845 тис. грн.

Етапи формування прибутку ПАТ «Укрнафта» зображені на рис. 2.4.

Рис. 2.4. Етапи формування прибутку ПАТ «Укрнафта» у 2019-2021 рр.

Аналіз складу, структури та динаміки доходів підприємства, тис. грн.

Показник	Рядок Ф№2	2019 рік		2020 рік		Відхилення в:		2020 рік		2021 рік		Відхилення в:	
		Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	сумі, тис. грн	пито- мій вазі, %	Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	сумі, тис. грн	пито- мій вазі, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг)	2000	27891932	91,0	28761995	84,6	870063	103,12	28761995	84,59	22578750	81,3	-6183245	78,5
Інші операційні доходи	2120	2718845	8,9	223109	0,7	- 2495736	8,21	223109	0,66	147491	0,5	-75618	66,1
Дохід від участі в капіталі	2200	64635	0,2	48897	0,1	-	-	48897	0,14	0	0,0	-	-
Інші фінансові доходи	2220	451631	1,5	1377164	4,1	925533	304,93	1377164	4,05	2875784	10,4	1498620	208,8
Інші доходи	2240	0	0,0	1544156	4,5	1544156	-	1544156	4,54	192876	0,7	-1351280	12,5
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-474211	-1,5	2045259	6,0	2519470	-431,30	2045259	6,02	1975456	7,1	-69803	96,6
Сукупний дохід	2465	30652832	100,0	34000580	100,0	3347748	110,92	34000580	100,00	27770357	100,0	-6230223	81,7

Таблиця 2.6

Аналіз складу, структури та динаміки витрат підприємства, тис. грн.

Показник	Рядок Ф№2	2019		2020		Відхилення в:		2020		2021		Відхилення в:	
		Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	сумі, тис. грн	пито- мій вазі, %	Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	Сума, тис. грн	Пито- ма вага, %	сумі, тис. грн	пито- мій вазі, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Собівартість реалізованої продукції	2050	14123321	47,2	11670171	30,9	-	82,63	11670171	30,9	12057428	34,6	387257	103,32
Адміністративні витрати	2130	526131	1,8	586476	1,6	60345	111,47	586476	1,6	737731	2,1	151255	125,79
Витрати на збут	2150	1016937	3,4	950909	2,5	-66028	93,51	950909	2,5	1291999	3,7	341090	-
Інші операційні витрати	2180	11953100	39,9	19291239	51,1	7338139	161,39	19291239	51,1	23337173	66,9	4045934	120,97
Фінансові витрати	2250	833746	2,8	5604780	14,8	4771034	672,24	5604780	14,8	275302	0,8	-5329478	4,91
Витрати від участі в капіталі	2255	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	-
Інші витрати	2270	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	-
Витрати з податку на прибуток	2300	1409182	4,7	-707525	-1,9	-	-50,21	-707525	-1,9	-3165429	-9,1	-2457904	447,39
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	85358	0,3	368147	1	282789	-	368147	1	355582	1	-12565	-
Сукупні витрати		29947775	100	37764197	100	7816422	-	37764197	100	34889786	100	-2874411	-

Таблиця 2.7

Аналіз динаміки показників дослідження доходів і витрат підприємства, тис. грн.

Показник	2019 рік, тис. грн	2020 рік, тис. грн	Відхилення (+, -), тис.грн.	Темп ро- сту, %	2020 рік, тис. грн	2021 рік, тис. грн	Відхилення (+, -), тис.грн.	Темп ро- сту, %
1. Доходи	30652832	34000580	3347748	110,92	34000580	27770357	-6230223	81,68
2. Витрати	29947775	37764197	7816422	126,1	37764197	34889786	-2874411	92,39
3. Прибуток (збиток) від зви- чайної діяльності (п.1 - п.2)	705057	-3763617	-4468674	-533,8	-3763617	-7119429	-3355812	189,16
4. Середньорічна вартість ак- тивів	453196	447591	-5605	98,76	447591	424601,5	-22989,5	94,86
5. Чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг)	236026	149296	-86730	63,25	149296	251676	102380	168,58
6. Рентабельність активів, % (п.3 : п.4)	155,57	-840,86	-996,44	-540,49	-840,86	0	840,86	0
7. Рентабельність продаж, % (п.3 : п.5)	298,72	-2520,91	-2819,63	-843,9	-2520,9	0	2520,91	0
8. Рентабельність витрат, % (п.3 : п.2)	2,35	-9,97	-12,32	-423,32	-9,96	0	9,97	0
9. Виручка від реалізації в 1 грн. доходів (п.5 : п.1)	0,01	0	0	57,03	0,004	0,01	0	206,39
10. Доходи на 1 грн. активів (п.1 : п.4)	67,64	75,96	8,33	112,31	75,96	65,4	-10,56	86,1
11. Доходи на 1 грн. витрат (п.1 : п.2)	1,02	0,9	-0,12	87,96	0,903	0,8	-0,1	88,41

В структурі доходів протягом всього аналізованого періоду переважає чистий дохід від реалізації продукції, який складає 97,6% (20683363 тис. грн.) в 2019 році, 94,03% (21101331 тис. грн.) в 2020 році, та 91,01% (27891932 тис. грн.) в 2021 році. Незважаючи на зменшення в структурі цього показника його значення та взагалом сукупний дохід підприємства зростає, отже воно добре реалізовує свою продукцію та має додаткові джерела доходу.

У структурі витрат підприємства протягом всього аналізованого періоду переважає собівартість реалізованої продукції, яка складає 57,8% (11348698 тис. грн.) в 2019 році, 77,2% (11109229 тис. грн.) в 2020 році, та 47,4% (14123321 тис. грн.) в 2021 році. Отже підприємство стало витратити більше грошей для виготовлення продукції.

Розглянувши показники ділової активності ПАТ «Укрнафта», можемо зробити такий висновок. Ділова активність підприємства занепадає. Це пов'язано переважно зі збільшенням дебіторської заборгованості, кредиторської заборгованості та довгострокових зобов'язань. Позитивним для підприємства є зростання фінансового циклу, що дозволить підприємству більш тривалий час використовувати позичені засоби.

У структурі доходів протягом всього аналізованого періоду переважає чистий дохід від реалізації продукції, який складає 97,6% (20683363 тис. грн.) в 2019 році, 94,03% (21101331 тис. грн.) в 2020 році, та 91,01% (27891932 тис. грн.) в 2021 році. Незважаючи на зменшення в структурі цього показника його значення та взагалом сукупний дохід підприємства зростає, отже воно добре реалізовує свою продукцію та має додаткові джерела доходу.

У структурі витрат підприємства протягом всього аналізованого періоду переважає собівартість реалізованої продукції, яка складає 57,8% (11348698 тис. грн.) в 2019 році, 77,2% (11109229 тис. грн.) в 2020 році, та 47,4% (14123321 тис. грн.) в 2021 році. Отже підприємство стало витратити більше грошей для виготовлення продукції. Також 2020 року в високого темпу зростання набувають фінансові витрати (587% приросту), які займають в структурі 8,8% та мають значення 1016699 тис. грн.

За весь аналізований період як дохід так і витрати зростають. Але через високий темп збільшення собівартості продукції та інших витрат в 2019 році підприємство зменшує прибуток. Таку ситуацію можна пояснити економічною кризою 2008-2021 років в Україні та зменшенням конкурентоспроможності виробленої продукції на ринку.

2.3. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності підприємства

Прибуток відображає загальний фінансовий результат виробничо-господарської діяльності підприємства. Найважливіша складова загальної величини прибутку – це прибуток від реалізації продукції, величина якого формується під впливом таких показників-факторів: структура продукції; відпускні ціни на сировину, матеріали, паливо, тарифи на енергію і перевезення; рівень витрат матеріальних і трудових ресурсів і т.д.

Найважливішими умовами зростання прибутку від реалізації продукції є збільшення обсягу, забезпечення ритмічності виробництва і відвантаження, зниження собівартості, підвищення якості і конкурентоспроможності продукції тощо [47].

Прийняття організаційно-технічних і господарсько-управлінських рішень потребує визначення факторів, що впливають на обсяг отриманого підприємством прибутку та їх кількісну оцінку. Для цього слід дослідити вплив на зміну валового прибутку у звітному році порівняно з базовим факторів зростання.

Вихідні дані для факторного аналізу валового прибутку відобразимо у таблиці 2.8 та 2.9, відповідно порівнявши 2019 з 2020 та 2020 з 2021 роки.

Факторний аналіз валового прибутку підприємства варто розпочати з розрахунку загальних змін у його валовому прибутку.

$$\Delta \text{ВП} = \text{ВП1} - \text{ВП0} \quad (2.3)$$

$$\Delta \text{ВП} = 16221761 - 289595884 = 1583087 \text{ (тис. грн.)}$$

Основні формули, які використовують для визначення впливу вищезазначених факторів, мають такий вигляд:

Таблиця 2.8

Вихідні дані для аналізу прибутку 2019 та 2020 років, тис. грн.

Показник	Рядок Ф№2	Базовий рік (0)	Базовий рік, перерахований на реалізацію звітного року (1,0)	Звітний рік(1)
А	Б	1	2	3
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	28761995	299596086	27891932
Собівартість реалізованої продукції	2050	14123321	10000202,33	11670171
Валовий прибуток	2090	14638674	289595884	16221761

1. Розрахунок впливу на прибуток зміни відпускних цін на реалізацію продукції здійснюється за формулою:

$$\Delta \text{ВП1} = \text{ВП1} - \text{ВП1,0} \quad (2.4)$$

Для розрахунку показників, наведених у колонці 2 таблиці 3.8, треба знати ціну одиниці продукції та обсяги виробництва підприємства за базовий і звітний періоди. Цю інформацію можна отримати безпосередньо на підприємстві або в результаті маркетингового дослідження відповідного ринку товарів, робіт та послуг.

2. Розрахунок впливу на прибуток змін в обсязі продукції під час оцінювання за базовою собівартістю має такий вигляд:

$$\Delta \text{ВП2} = \text{ВП0} * (\text{K1} - 1) \quad (2.5)$$

$$\text{K1} = \text{C1,0}/\text{C0} \quad (2.6)$$

3. Розрахунок впливу на прибуток змін в обсязі продукції, що зумовлені змінами в структурі:

$$\Delta ВПЗ = ВП0 * (К2 - К1) \quad (2.7)$$

$$К2 = ЧД1,0/ЧД0 \quad (2.8)$$

4. Розрахунок впливу на прибуток економії від зниження собівартості продукції:

$$\Delta ВП4 = С1,0 - С1 \quad (2.9)$$

5. Розрахунок впливу на прибуток зміни собівартості продукції за рахунок структурних зрушень в обсязі продукції:

$$\Delta ВП5 = С0*К2 - С1,0 \quad (2.10)$$

Розрахунок загального впливу факторів на валовий прибуток (резерву зростання валового прибутку) здійснюється за формулою:

$$\Delta ВП = ВП1 + \dots + ВП5 \quad (2.11)$$

Узагальнення результатів факторного аналізу відображено у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Результати факторного аналізу валового прибутку підприємства за 2019 та 2020 роки, тис. грн.

Назва фактора	Сума впливу
1. Зміни цін на продукцію	-271704154
2. Зміни обсягу виробництва і реалізації	-4273569,23
3. Зміни структури продукції	142116996,6
4. Зміни рівня витрат	-1669968,67
5. Зміни структури витрат	137113782,4
Резерв зростання валового прибутку	1583087

Вихідні дані для факторного аналізу прибутку за 2020 та 2021 роки відображені в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Вихідні дані для аналізу прибутку 2020 та 2021 років, тис. грн.

Показник	Рядок Ф№2	Базовий рік (0)	Базовий рік, перерахований на реалізацію звітного року (1,0)	Звітний рік (1)
А	Б	1	2	3
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	2000	22578750	382937911	28761995
Собівартість реалізованої продукції	2050	12057428	8279159,04	11670171
Валовий прибуток	2090	10521322	374658752	17091824

Узагальнення результатів факторного аналізу відображено у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Результати факторного аналізу валового прибутку підприємства за 2020 та 2021 роки, тис. грн.

Назва фактора	Сума впливу
1. Зміни цін на продукцію	-354175916
2. Зміни обсягу виробництва і реалізації	-3296920,73
3. Зміни структури продукції	171218296,7
4. Зміни рівня витрат	-3391011,96
5. Зміни структури витрат	196216053,9
Резерв зростання валового прибутку (1+2+3+4)	6570502

При здійсненні факторного аналізу прибутку підприємства необхідним є виділення й вартісна оцінка факторів першого та другого рівнів його можна здійснити за допомогою таблиці 2.12. Так, прибуток ПАТ «Укрнафта» в період з 2019 по 2020 рік зменшився на 1387992 тис. грн., та склав 165703 тис. грн. В даному періоді він зменшився через підвищення витрат від операційної діяльності, а саме зросли у вартості інші операційні витрати підприємства з 6500569 тис грн. у 2019 році до 11953100 тис. грн. у 2021 році.

Таблиця 2.12

Факторний аналіз прибутку від звичайної діяльності до оподаткування за факторами I та II рівнів, тис. грн.

Назва фактора	Рядок	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Величина впливу	
					Абсол. відхил.	
					(2020-2019)	(2021-2020)
1. Фінансовий результат від операційної діяльності	р.2190 (2195)	2991288	-3513691	-14698090	-6504979	-11184399
- Прибуток валовий	2090	13768611	17091824	10521322	3323213	-6570502
- Інші операційні доходи	2105+...+2120	2718845	223109	147491	-2495736	-75618
- Витрати адміністративні	2130	526131	586476	737731	60345	151255
- Витрати на збут	2150	1016937	950909	1291999	-66028	341090
- Інші операційні витрати	2180	11953100	19291239	23337173	7338139	4045934
2. Фінансовий результат від фінансової діяльності	р.2220+р.2200	-317480	-4178719	2600482	-3861239	6779201
- Доходи інші фінансові	2220	451631	1377164	2875784	925533	1498620
- Витрати фінансові	2250	833746	5604780	275302	4771034	-5329478
- Дохід від участі в капіталі	2200	64635	48897	0	-15738	-48897
- Втрати від участі в капіталі	2255	0	0	0	0	0
3. Фінансовий результат від іншої звичайної діяльності	р.2240-р.2270	0	1544156	192876	1544156	-1351280
- Доходи інші	2240	0	1544156	192876	1544156	-1351280
- Витрати інші	2270	0	0	0	0	0
4. Фінансовий результат до оподаткування	п.1+п.2+п.3= р.2290	2673808	-6148254	-11904732	-8822062	-5756478
- Прибуток операційний	п. 1	2991288	-3513691	-14698090	-6504979	-11184399
- Прибуток фінансовий	п. 2	-317480	-4178719	2600482	-3861239	6779201
- Прибуток інший звичайний	п. 3	0	1544156	192876	1544156	-1351280
5. Чистий фінансовий результат	п.4-р.2300+р.2305	4082990	-6855779	-15070161	-10938769	-8214382
- Прибуток до оподаткування	п. 4	2673808	-6148254	-11904732	-8822062	-5756478
- Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1409182	707525	3165429	2116707	2457904
- Приб. від припиненої діял. після оподаткування	2305	0	0	0	0	0
6. Сукупний дохід	р.2350+р.2460	790415	-3395470	-6763847	-4185885	-3368377
- Чистий прибуток	2350	1264626	-5440729	-8739303	-6705355	-3298574
- Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-474211	2045259	1975456	2519470	-69803

У 2021 році прибуток аналізованого підприємства зріс на 710070 тис. грн. та набув позитивного значення. Така ситуація склалась через підвищення валового прибутку до позначки 13768611 тис. грн. та інших операційних доходів, які зросли на 2343549 тис. грн. і становлять 2718845 тис. грн. у звітному періоді.

У випадку, якщо на підприємстві є аналітичні дані бухгалтерського обліку за видами продукції, що реалізується, або за товарними групами, то в рамках внутрішнього фінансового аналізу необхідно вивчити вплив зміни обсягу реалізації за градаціями на величину прибутку. Такий фінансовий аналіз дозволить зробити коректування в ринковій стратегії підприємства.

На прибуток від реалізації продукції на видобувному підприємстві впливають в декілька основних факторів, серед яких: зміна обсягу видобувних робіт, що виконується власними силами організації та зміна виробничих витрат на одиницю робіт. Перший фактор залежить від чисельності робітників, зайнятих на виробництві та їх продуктивності праці.

Отже, підприємству необхідно зосередити свою увагу на пошуку, оцінці та порівнянні запропонованих варіантів додаткового залучення фінансових ресурсів з метою забезпечення реалізації зростання обсягів прибутковості ПАТ «Укрнафта».

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація операційних доходів і витрат ПАТ «Укрнафта»

Конкурентні переваги підприємства на ринку дають можливість ефективно вирішувати проблеми, що виникають і досягати встановленої мети.

За результатами факторного аналізу валового прибутку ПАТ «Укрнафта» було виявлено проблеми з надмірним обсягом операційних витрат. Для оптимізації обсягу операційних витрат доцільно зменшувати ті статті, які мають найбільшу питому вагу у загальній величині витрат. Рациональним буде мінімізація перш за все собівартості реалізації та витрат на збут (при збереженні якості продукції та процесу обслуговування покупців).

Загалом зв'язок між обсягом витрат, обсягом реалізації та отримуваними підприємством фінансовими результатами відображає операційний аналіз беззбитковості підприємства.

Зв'язок між витратами, обсягом діяльності та прибутком підприємницького підприємства можна відобразити за допомогою розрахунку певних показників:

- обсягу реалізації для отримання запланованої величини операційного прибутку;
- визначення величини прибутку у разі запланованого обсягу реалізації;
- визнання рівня ціни для отримання запланованого фінансового результату;
- визнання точки беззбитковості;
- визнання запасу міцності.

Традиційні формули для розрахунку вище перерахованих показників представлені в табл. 3.1 [69].

Таблиця 3.1

Формули для розрахунку показників для проведення директ-костингу

Назва показника	Формула	Зміст умовних позначень
Обсяг реалізації для отримання запланованої величини операційного прибутку	$OR_{од} = OR_{грн} / ЦП$ $OR_{грн} = (ПВ + ЗП) / (ЦП - ЗВод/ЦП)$	OR _{од} – обсяг реалізації в одиницях; OR _{грн} – обсяг реалізації в грн.; ЦП – ціна продажу одиниці продукції; ЗП – запланований прибуток; ЗВод – змінні витрати на одиницю
Величина прибутку у разі запланованого обсягу реалізації	$ОП = ДЗОП * Км.д. - ПВ$ $Км.д. = МД / ОР_{грн}$	ОП – операційний прибуток; ДЗОП – дохід від запланованого обсягу продаж; Км.д. – коефіцієнт маржинального доходу; МД – маржинальний дохід
Рівень ціни для отримання запланованого результату	$Цп. = ((ПВ + ЗП) / OR_{од}) + ЗВод$	Цп – ціна, необхідна для одержання запланованого прибутку
Точка беззбитковості	$ТБЗод = ПВ / ЦП - ЗВод$	ТБЗод. – точка беззбитковості в натуральному виразі
Запас міцності	$ЗМ = OR_{од} - ТБЗод$	ЗМ – запас міцності

Для підвищення ефективності операційної діяльності підприємства виникає необхідність розрахунку оптимального рівня витрат на управління, які впливають на кінцевий результат діяльності. У зв'язку з цим вищенаведені показники аналізу «витрати-обсяг-прибуток» потребують подальшого вдосконалення. Одним з головних розрахункових показників, за допомогою якого визначається обсяг реалізації продукції (робіт, послуг), який забезпечує компенсацію всіх витрат суб'єкта господарювання, є точка беззбитковості.

Різниця між фактичним обсягом реалізації та точкою беззбитковості створює запас міцності суб'єкта господарювання, розрахунок якого здійснюється за традиційною формулою (табл. 3.1).

Вирішення поставлених задач перед підприємством у напрямку економічного розвитку потребує певних джерел фінансування. Одним з дешевих джерел фінансування є прибуток суб'єкта господарювання. Тому кожному учаснику підприємницького підприємства доцільно визначати необхідні обсяги реалізації продукції (робіт, послуг) для отримання необхідного розміру прибутку.

Прийняття управлінського рішення щодо зміни обсягів реалізації окремого учасника підприємницького підприємство приводить до зростання або зниження операційного прибутку (ОП), який можливо розраховувати за формулою 3.1.

$$\text{ОП} = \text{ДЗОП} \times \text{К м.д.} - \text{ПВ} - \text{ВУ}, \quad (3.1)$$

де ОП – операційний прибуток, ДЗОП – дохід від запланованого обсягу продаж, К м.д. – коефіцієнт маржинального доходу, ПВ – постійні витрати, ВУ – витрати на управлінську діяльність.

Коефіцієнт маржинального доходу при цьому розраховується за традиційною формулою (табл. 3.1). Таким чином, саме система «директ-костинг» забезпечить формування необхідної інформації про доходи та витрати учасників підприємницького підприємство задля прийняття управлінських рішень, які забезпечать виконання поставлених завдань.

Розглянувши теоретичні аспекти резервів підвищення прибутковості, перейдемо до аналізу формування операційного прибутку ПАТ «Укрнафта», розпочавши його з визначення порогу рентабельності і точки беззбитковості, що дає нам можливість виявлення і подальших рекомендацій щодо резервів збільшення прибутку саме на ПАТ «Укрнафта».

Поріг рентабельності підприємства розраховується аналітичним та графічним способом. Для розрахунку порогу рентабельності підприємства, як вже зазначалося необхідно провести групування сумарних операційних витрат на постійні та змінні. Спочатку необхідно визначити сумарні операційні витрати підприємства використовуючи наступну формулу:

$$\text{COB} = \text{C} + \text{AB} + \text{BЗ} + \text{IOB}, \quad (3.2)$$

де COB – сумарні операційні витрати підприємства; C – собівартість; AB – адміністративні витрати; BЗ – витрати на збут; IOB – інші операційні витрати.

Визначаємо сумарні операційні витрати ПАТ «Укрнафта» за 2019 рік
 COB = 27619489 тис. грн.

Визначаємо сумарні операційні витрати ПАТ «Укрнафта» за 2020 рік
 COB = 32498795 тис. грн.

Визначаємо сумарні операційні витрати ПАТ «Укрнафта» за 2021 рік
 COB = 37424331 тис. грн.

Таким чином, сумарні операційні витрати підприємства протягом досліджуваного періоду поступово зростають з показника в 27619489 тис.грн. в 2019 році до 37424331 тис. грн. в 2020 році.

Розглянемо структуру операційних витрат підприємства за елементами. Розрахунок представимо в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл операційних витрат ПАТ «Укрнафта» за елементами за 2019-2021 рр.

Стаття витрат	Витрати на виготовлену продукцію, тис.грн.			Значення, %			Витрати на реалізовану продукцію, тис.грн.		
	Роки								
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Матеріальні витрати	1227902	2054606	1353620	0,08	0,08	0,04	2009940	2491202	1663801
Зарплата персоналу	1516577	1957917	2068984	0,09	0,07	0,07	2482469	2373967	2543091
Відрахування на соціальні заходи	515898	640631	421626	0,03	0,02	0,01	844467	776762	518241
Амортизація	1569490	1306651	1336976	0,09	0,05	0,04	2569081	1584309	1643343
Інші витрати	12043290	20843405	25266124	0,71	0,78	0,83	19713532	25272553	31055852
Разом	16873157	26803210	30447330	1	1	1	27619489	32498795	37424331

Таким чином, у структурі операційних витрат підприємства переважну частку займають інші витрати, питома вага яких складає від 25% в 2019 році до 71,38% в 2019, що в абсолютному значенні становить 12043290 тис. грн.. та 125266124 тис.грн. на виготовлену продукцію та 19713532 тис. грн. в 2019 р. та відповідно в 2021 р. 31055852 тис.грн. – на реалізовану.

На оплату праці направляється до 20,99% витрат, в абсолютному значенні становить 1516577 тис.грн. на виготовлену продукцію та 2482469 тис.грн. на реалізовану в 2019 році, надалі частка витрат поступово

знижується. 9,30% витрат спрямовується на амортизаційні відрахування в 2019 році, що свідчить про зношеність обладнання, проте, порівнюючи з даним показником в 2019 році – 32%, то варто зазначити про стрімке скорочення і нижчу зношеність основних засобів.

Матеріальні витрати становлять 17%, 8% та 7,28% за звітний період операційних витрат в, а найменша частка припадає на витрати на соціальні заходи – 6% - 3,06%.

З урахуванням структури елементів витрат представленої в таблиці 3.2 можемо визначити склад фіксованих і змінних витрат підприємства, результати представимо в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Обсяги та структура фіксованих і змінних витрат ПАТ «Укрнафта» в 2019-2021 рр.

№	Постійні витрати	Значення			Змінні витрати	Значення		
		2019	2020	2021		2019	2020	2021
		Роки						
		2019	2020	2021		2019	2020	2021
1	Амортизація	2569081	1584309	1643343	Матеріальні витрати	2009940	2491202	1663801
2	Зарплата управлінського персоналу	819214	830888	890081	Зарплата виробничого персоналу	1663254	1543078	1653009
3	Відрахування на соц. заходи управлінського персоналу	278674	271866	181384	Відрахування на соц. заходи виробничого персоналу	565793	504895	336857
4	Інші постійні витрати	15376555	18954414	23291889	Інші змінні витрати	4336977	6318138	7763963
5	Разом	19043525	21641479	26006699	Разом	8575964	10857315	11417631

Таким чином, з сумарних операційних витрат 31,05% - 39,76% припадає на змінні, що в грошовому вираженні становить в 2019 році 8575964 тис.грн, в 2020 – 10857315 тис. грн. та в 2021 році показник становить 11417631 тис. грн., а 60,23% - 68,95% - на постійні, 19043525 тис. грн в 2019 р., 21641479 тис. грн. в 2020 та 26006699 тис.грн. в 2021 р. відповідно. Така значна частка постійних витрат зумовлена великою сумою інших постійних відрахувань що становить приблизно 80,74% постійних витрат.

У структурі змінних витрат переважна частка, а саме 50,57%, припадає на інші змінні витрати та на матеріальні витрати – до 23,44% відповідно. Тобто постійні витрати перевищують змінні, що пов'язано з зростанням виробничих потужностей і відбувалось за рахунок капітальних вкладень і додаткового залучення оборотних коштів.

Після групування витрат на фіксовані та змінні формується базова таблиця показників операційної діяльності підприємства.

Для цього розраховуємо сумарний операційний дохід за формулою:

$$\text{СОД} = \text{ЧД} + \text{ІОД}, \quad (3.3)$$

де ЧД – чистий дохід (виручка від реалізації); ІОД – інші операційні доходи.

Визначаємо сумарний операційний дохід ПАТ «Укрнафта» за 2019 рік:

$$\text{СОД} = 30610777 \text{ (тис. грн.)}$$

Визначаємо сумарний операційний дохід ПАТ «Укрнафта» за 2020 рік:

$$\text{СОД} = 28985104 \text{ (тис. грн.)}$$

Визначаємо сумарний операційний дохід ПАТ «Укрнафта» за 2021 рік:

$$\text{СОД} = 22726241 \text{ (тис. грн.)}$$

Таким чином, сумарні операційні доходи становлять 30610777 тис. грн. в 2019, 28985104 тис. грн. в 2020 році та 22726241 тис. грн в 2021 р. відповідно.

Розрахуємо основні показники операційної діяльності підприємства, використовуючи які визначимо поріг рентабельності, запас фінансової стійкості, операційний важіль. Результати відобразимо в таблиці 3.4.

Спочатку визначаємо питому вагу валової маржі за формулою:

$$\text{ПВ}_{\text{ВМ}} = \text{ВМ}/\text{СОД}, \quad (3.4)$$

Таким чином, питома вага валової маржі по даному підприємству складає:

$$\text{ПВВМ (2019 р.)} = 22034813/30610777 = 0,7198$$

$$\text{ПВВМ (2020 р.)} = 18127788/289851047 = 0,6254$$

$$\text{ПВВМ (2021 р.)} = 11868925/22726241 = 0,5225$$

Таблиця 3.4

Базовий рівень показників операційної діяльності ПАТ «Укрнафта» в 2019-2021 рр.

№	Найменування показників	Значення		
		Роки		
		2019	2020	2021
1	Сумарні операційні доходи, тис. грн.	30610777	28985104	22726241
2	Змінні витрати, тис. грн.	8575964	10857315	11417631
3	Валова маржа, тис. грн.	22034813	18127788	11868925
4	Фіксовані (постійні) витрати, тис. грн.	19043525	21641479	26006699
5	Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	2991288	-3513691	-9772554

Далі розраховуємо поріг рентабельності ПАТ «Укрнафта» за формулою 3.5.

$$Q_p = F/\text{ПВВМ}, \quad (3.5)$$

де Q_p – поріг рентабельності; F – сум фінансових (постійних) витрат; ПВВМ – питома вага валової маржі в сумарних операційних доходах.

$$Q_p (2019 \text{ р.}) = 19043525/0,7198 = 26456689,43 \text{ (тис. грн.)}$$

$$Q_p (2020 \text{ р.}) = 21641479/0,6254 = 34604219,7 \text{ (тис. грн.)}$$

$$Q_p (2021 \text{ р.}) = 26006699/0,5225 = 41438415,92 \text{ (тис. грн.)}$$

Визначимо запас фінансової стійкості за формулою 3.6.

$$\text{ЗФС} = \text{СОД} - Q_p \quad (3.6)$$

$$\text{ЗФС (2019 р.)} = 30610777 - 26456689,43 = 4154087,57 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\text{ЗФС (2020 р.)} = 28985104 - 34604219,7 = -5619115,7 \text{ (тис. грн.)}$$

$$\text{ЗФС (2021 р.)} = 22726241 - 41438415,92 = -18712174,92 \text{ (тис. грн.)}$$

У відносному вираженні запас фінансової стійкості становить:

$$\text{ЗФС (2019 р.)} = \text{ЗФС/СОД} \times 100\% = 4154087,57/30610777 \times 100\% = 13,57\%$$

$$\text{ЗФС (2020 р.)} = \text{ЗФС/СОД} \times 100\% = -5619115,7/28985104 \times 100\% = -19,37\%$$

$$\text{ЗФС (2021 р.)} = \text{ЗФС/СОД} \times 100\% = -18712174,92/22726241 \times 100\% = -82,34\%$$

Розрахуємо операційний важіль за формулою 3.7.

$$\text{ОВ} = \text{ВМ/ОП}, \quad (3.7)$$

$$\text{ОВ (2019 р.)} = 22034813/2991288 = 7,3663$$

$$\text{ОВ (2020 р.)} = 18127788/-3513691 = -5,1592$$

$$\text{ОВ (2021 р.)} = 11868925/-9772554 = -1,2145$$

Отже, з сумарних операційних витрат 31,05% – 39,76% припадає на змінні, що в грошовому вираженні становить в 2019 році 8575964 тис. грн, в 2020 – 10857315 тис. грн. та в 2021 році показник становить 11417631 тис. грн., а 60,23% – 68,95% – на постійні, 1904525 тис. грн в 2019 р., 21641479 тис. грн. в 2020 та 26006699 тис. грн. в 2021 р. відповідно. Така значна частка постійних витрат зумовлена великою сумою інших постійних відрахувань що становить приблизно 80,74% постійних витрат.

Поріг рентабельності в 2019 році становить 26456689,43 тис. грн., в 2020 році відбулося різке збільшення до 34604219,7 тис. грн. та продовжує зростати до значення 41438415,92 тис. грн в 2021 році. Запас фінансової стійкості на початку звітного періоду – 4154087,57 тис. грн, що у відносному значенні становить 13,57%, в 2019 році зменшується до значення -5619115,7 тис. грн. (-19,37%) та в 2021 році відповідно -18712174,92 тис.

грн, що у відносному вираженні становить -82,34%, що вважається нестійким рівнем цього показника, існує загроза збиткової діяльності.

Шкала оцінки рівня операційного важеля зображена на таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Шкала оцінки рівня операційного важеля

Значення операційного важеля	Рівень ризику	Коротка характеристика підприємства
OB < 3	Низький	Консервативний тип виробничо-господарської діяльності, характеризується низьким рівнем ризику
OB = 3-5	Середній	Поміркований тип, для якого характерний середній рівень ризикової діяльності
OB > 5	Високий	Агресивний тип виробничо-господарської діяльності, що може спричинити високий рівень збиткової діяльності

Обраховано операційний важіль, що зі значення 0,7198 в 2019 році зменшився до 0,6254 в 2020 році, та в 2021 році – 0,5225, тобто рівень підприємницького ризику розцінюється як низький, підприємство характеризується консервативною політикою виробничо-господарської діяльності.

Згідно проведенного аналізу «витрати-обсяг-прибуток» в системі директ костингу, нижче наведено результати в вигляді графічної інтерпретації даного методу (рис. 3.1-3.3.).

Отже, як видно з графіку, за досліджуваний період сумарні операційні доходи становлять 30610777 тис. грн. в 2019 році, 28985104 тис. грн. в 2020 році та 22726241 тис. грн в 2021 р. відповідно.

Сумарні операційні витрати представлені змінними – 31,05% – 39,76%, що в грошовому вираженні становить в 2019 році 8575964 тис. грн, в 2020 – 10857315 тис. грн. та в 2021 році показник становить 11417631 тис. грн., та постійними витратами – 60,23% – 68,95%, 19043525 тис. грн в 2019 р., 21641479 тис. грн. в 2020 та 26006699 тис. грн. в 2021 р. відповідно.

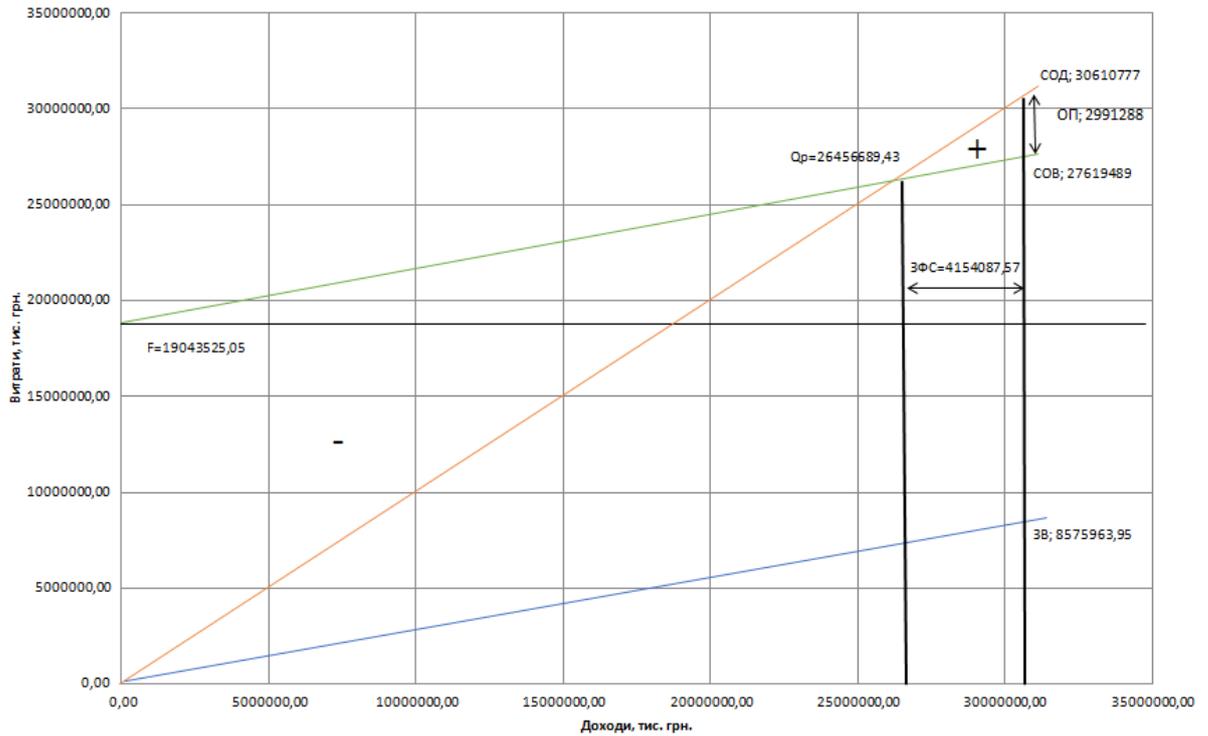

Рис. 3.1. Графічна інтерпретація показників ПАТ «Укрнафта» у 2019 році

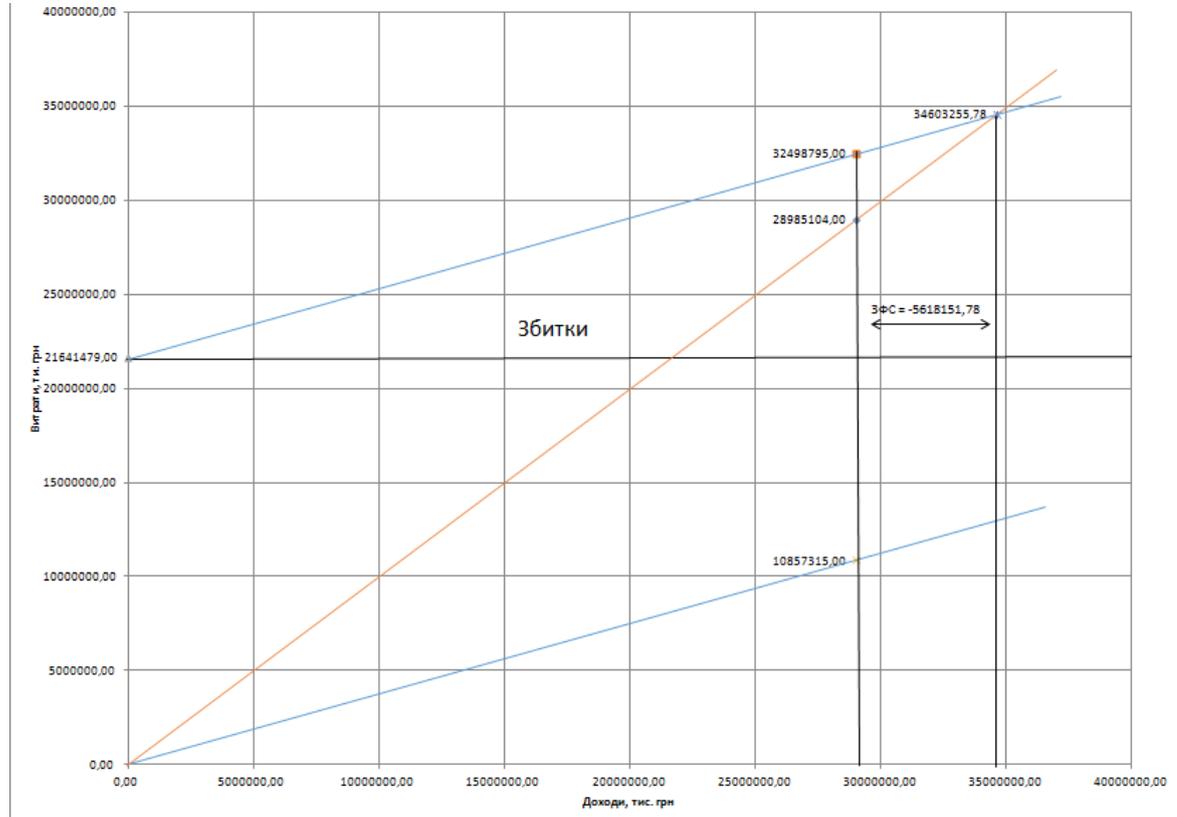

Рис. 3.2. Графічна інтерпретація показників ПАТ «Укрнафта» у 2020 році

Отже, з проведеного аналізу можна зробити такі висновки: на підприємстві ПАТ «Укрнафта» протягом звітного періоду наявні коливання в стійкості підприємства та в співвідношеннях обсягів доходів та витрат.

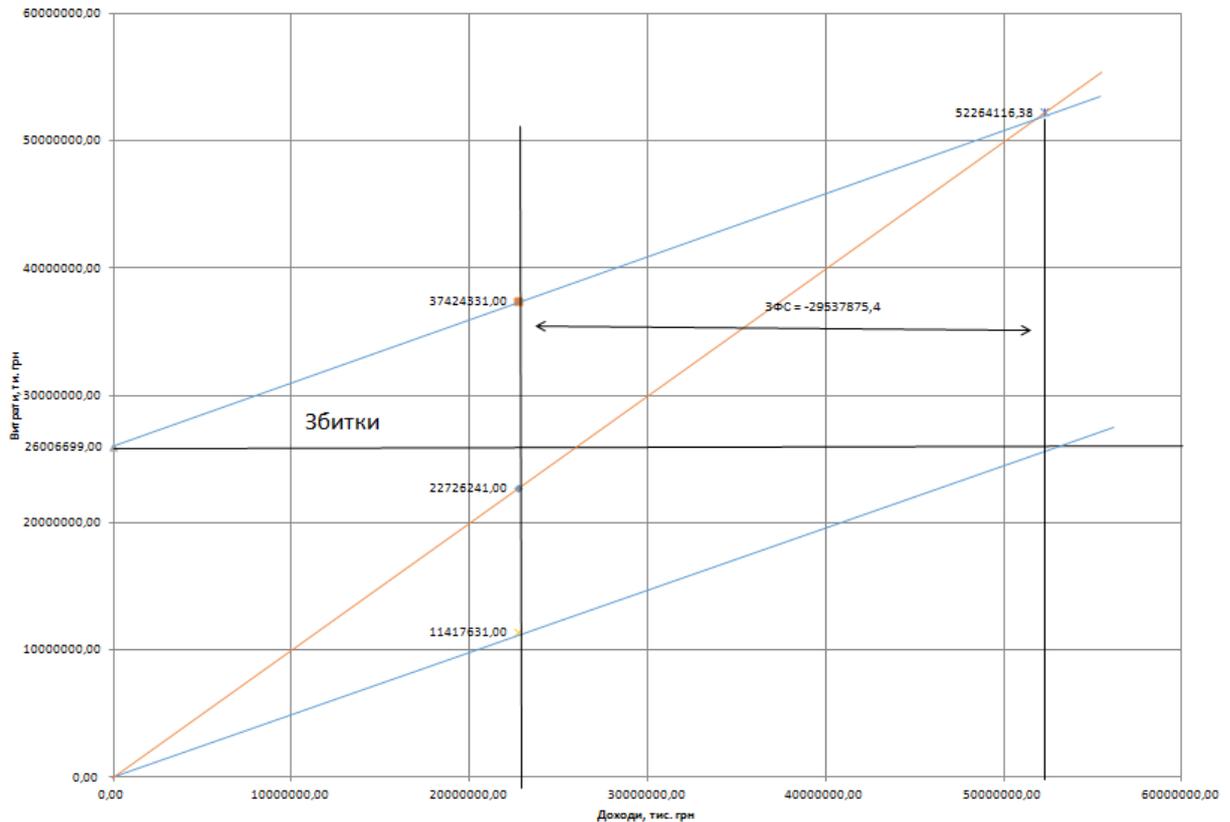

Рис. 3.3. Графічна інтерпретація показників ПАТ «Укрнафта» у 2021 році

Графічно відображено збиткову діяльність в 2019-2021 рр., яка характеризується зниженням як показників стійкості і рентабельності підприємства, так і значним зниженням обсягу операційного прибутку, діяльність підприємства все ще є високо ризиковою та агресивною, що потребує подальшої роботи в будіванні стратегії підвищення резервів прибутковості, стійкості підприємства, яка насамперед полягає в ефективному управлінні прибутком ПАТ «Укрнафта».

Для оптимізації операційних витрат ПАТ «Укрнафта» рекомендовано використовувати:

- пошук надійних постачальників виробничих ресурсів;

- вдосконалення організації праці та збутової діяльності;
- підвищення продуктивності праці;
- максимальне залучення додаткових доходів від вільних активів (оренда площ, які не використовуються в даний момент суб'єктом господарювання, що принесе додатковий дохід й, таким чином, зменшить затрати на утримання цих приміщень чи обладнання);
- перманентний контроль за витратами підприємства;
- підвищення ефективності внутрішнього управління витратами на основі своєчасного та якісно проведеного аналізу.

Проблема оптимізації матеріальних витрат ґрунтується на: зменшенні витрат при проектуванні та розробки нової продукції; оптимізації використання металу при виробництві машинобудівної продукції.

Тому, скорочення розриву між досягнутим рівнем використання ресурсів та можливим рівнем, виходячи із оптимізації їх суми, сприятиме покращенню виробничого потенціалу машинобудівних підприємств, що було доведено на прикладі одного з провідних представників галузі ПАТ «Укрнафта».

3.2. Заходи з підвищення ефективності операційної діяльності підприємства

Максимізація прибутку є вирішальною умовою успішної конкурентоспроможності підприємства та його фінансової стійкості в кризових умовах зовнішнього середовища. Глибокі перетворення, що відбуваються в економіці під впливом пандемії, породжують низку викликів для діяльності підприємства і поряд з численними загрозами, з іншого боку, сприяють максимальній мобілізації внутрішніх резервів. Для ефективного функціонування суб'єктів господарювання в сучасних умовах найбільше значення має виявлення резервів збільшення об'єму продукції, зниження собівартості, росту прибутку.

Слід зазначити, що реалізація мети підвищення фінансових результатів операційної діяльності підприємства потребує вирішення наступних завдань.

1. Планування необхідного рівня прибутковості від операційної діяльності підприємства.
2. Виявлення резервів зростання операційного прибутку підприємства.
3. Визначення припустимого рівня ризиків, пов'язаних із операційною діяльністю підприємства.
4. Забезпечення ефективного контролю за розподілом та використанням операційного прибутку підприємства.

Згідно проведеного в попередньому розділі аналізу, на підприємстві ПАТ «Укрнафта» наявні вагомні проблеми з підвищенням рівня операційного прибутку за рахунок оптимізації рівня витрат. Не зважаючи на високий рівень витрат підприємства, зниження обсягу видобутку та реалізації – основна проблема отримання прибутку на даному підприємстві. У даний час першочерговим є вирішення даного питання в контексті подальшої прибуткової діяльності підприємства.

На прибуток від реалізації продукції на видобувному підприємстві впливають в декілька основних факторів, серед яких: зміна обсягу видобувних робіт, що виконується власними силами організації та зміна виробничих витрат на одиницю робіт. Перший фактор залежить від чисельності робітників, зайнятих на виробництві та їх продуктивності праці. При цьому, не в усіх випадках зростання валового прибутку від реалізації продукції можна вважати підвищенням ефективності виробництва.

Підвищення прибутку може відбутися також за рахунок підвищення продуктивності праці. З ростом продуктивності праці знижуються витрати праці в розрахунку на одиницю продукції, а отже, зменшується і питома вага заробітної плати в структурі собівартості. Для цього підприємство повинне активно використовувати різноманітні мотиваційні засоби: перевести якомога більше працівників на відрядну форму оплати праці, працівникам погодинної форми у більшому розмірі оплачувати роботу в понадурочний час, за-

безпечувати доставку працівників на роботу та з роботи за узгодженими маршрутами, надавати матеріальну допомогу працівникам з нагоди ювілейних та інших визначних дат. Враховуючи специфіку роботи слід також проводити профілактичне оздоровлення та медичне обстеження працівників за рахунок підприємства, організовувати санаторно-курортне лікування для працюючих та інвалідів праці [46].

Для підвищення внутрішнього рівня операційної прибутковості підприємства відповідна стратегія має передбачати:

- проведення реконструкції виробництва;
- мотивація персоналу;
- зниження витрат на енергоресурси, сировину та матеріали;
- підвищення конкурентоспроможності продукції;
- збільшення обсягів продажів
- залучення нових постачальників матеріальних ресурсів на більш вигідних для підприємства умовах.

Окрім запропонованих заходів стратегічного планування діяльності підприємства, важливе значення має розгляд короткострокових перспектив та планів діяльності підприємства з метою оцінки рівня прибутковості підприємства шляхом визначення додаткової потреби у залученні фінансових ресурсів з метою подальшого фінансування його діяльності.

Для збільшення обсягу отриманого прибутку таким промисловим підприємствам, як ПАТ «Укрнафта», необхідно застосовувати правильну тактику в області встановлення цін. У цінах повинні відобразитись суспільно-необхідні витрати на виробництво і реалізацію продукції, її споживчі властивості, якість, платоспроможний попит. Від правильності розрахунку ціни багато в чому залежить обсяг отриманого прибутку, ліквідність і платоспроможність підприємства, його фінансовий стан в цілому [64].

Важливе значення в боротьбі за зниження собівартості та підвищення прибутку має дотримання найсуворішого режиму економії на всіх ділянках

виробничо-господарської діяльності підприємства. Послідовне здійснення на підприємствах режиму економії виявляється насамперед у зменшенні витрат матеріальних ресурсів на одиницю продукції, скороченні витрат по обслуговуванню виробництва і керуванню й інших непродуктивних витрат [51]. Необхідно регулярно проводити інвентаризацію запасів і обладнання з метою виявлення надлишків, які необхідно продавати за ринковими цінами.

У напрямку пошуків резервів зростання прибутковості потребують вдосконалення й нормативи діяльності підприємства. Технічне обґрунтування норм і нормативів оборотних активів, зокрема, їх своєчасний перегляд впливають як на оплату праці, так і на формування ціни, тому що виявлення резервів призводить до зниження витрат та витрат виробництва.

Автоматизоване виробництво з використанням сучасних комп'ютерних технологій потребує значно менше робітників і це в свою чергу зменшить витрати на оплату праці. Також за рахунок нового обладнання можна збільшити випуск продукції, що в свою чергу призведе до зниження витрат в розрахунку на одиницю продукції.

Слід також відмітити, що з ростом обсягу випуску продукції прибуток підприємства збільшується не тільки за рахунок зниження собівартості, але і внаслідок збільшення кількості продукції, що випускається. Таким чином, чим більший обсяг виробництва, тим за інших рівних умов більше сума одержуваного підприємством прибутку. Але в той же час ріст прибутку на підприємстві означає й збільшення відрахувань в державний бюджет.

Серед можливих джерел фінансування додаткової потреби зовнішніх фінансових ресурсів можуть бути розглянуті наступні пропозиції:

- 1) довгостроковий банківський кредит;
- 2) форфейтинг;
- 3) емісія облігацій;
- 4) цільовий державний кредит;
- 5) інвестиційний лізинг;
- 6) інвестиційний селенг.

Звичайно найбільш поширеним джерелом фінансування є банківський кредит, оскільки він дозволяє залучити необхідну суму грошових коштів на період. Однак, прийняття рішення щодо обрання банківського фінансування потребує більш детального розгляду наявних варіантів довгострокового кредитування в банківських установах у випадку розгляду даного джерела для фінансування проекту ПАТ «Укрнафта».

Останнім часом поряд з традиційними банківськими технологіями – кредитами – з'явилася нова форма – форфейтинг, яку використовують для фінансування насамперед спільних інвестиційних проектів, і фактично вона трансформує комерційний кредит у банківський. З позицій розгляду форфейтингу для фінансування діяльності ПАТ «Укрнафта» дана операція є досить вигідною оскільки забезпечує отримання великої суми для здійснення інвестицій у придбання нового обладнання тощо з відстроченням платежу на термін від шести місяців до семи років. До того ж така операція вигідна експортерів, бо форфейтер купує боргові зобов'язання за вирахуванням відсотків на весь термін.

Наступним варіантом є лізинг. Підприємства більшості країн світу вже давно практикують оновлення виробничих потужностей за рахунок лізингу, оскільки лізинг дає змогу не заморожувати власний капітал, заощаджувати на витратах, пов'язаних із володінням майном, встановлювати за погодженням із лізингодавцем гнучкіший, ніж за кредитною угодою, порядок здійснення платежів, можливе також укладання лізингових угод без необхідності застави тощо. При цьому лізингові відносини можна будувати за участю банківської установи з метою забезпечення мінімізації ризиків за даною операцією. Так лізинг як один із джерел кредитування пропонують такі провідні банки як АТ «УкрСиббанк», Райфайзен Банк Аваль, Отпбанк.

Отже, підприємству необхідно зосередити свою увагу на пошуку, оцінці та порівнянні запропонованих варіантів додаткового залучення фінансових ресурсів з метою забезпечення реалізації розглянутого проекту зростання обсягів прибутковості ПАТ «Укрнафта».

Для ефективного функціонування суб'єктів господарювання в умовах ринкових відносин найбільше значення має виявлення резервів збільшення об'єму продукції, зниження собівартості, підвищення прибутку.

Існує майже необмежена кількість шляхів підвищення росту прибутку.

Основними з них є:

- збільшення обсягу реалізації товарної продукції;
- ефективний маркетинг;
- зниження собівартості продукції;
- вдосконалення нормативів;
- більш повне використання вторинних ресурсів;
- підвищення продуктивності праці;
- оновлення основних фондів;
- впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу;
- підвищення якості продукції та ліквідація втрат від браку.

Звідси можемо сказати, що побудова на підприємстві відповідного організаційно-методичного забезпечення підвищення фінансових результатів операційної діяльності, знання основних механізмів формування прибутку, використання сучасних методів його аналізу і планування може значно скоротити шлях до досягнення основної мети підприємства – отримання й максимізації прибутку.

ВИСНОВКИ

У процесі написання випускної роботи було визначено теоретичні засади аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства, проведено дослідження фінансових результатів операційної діяльності підприємства ПрАТ «Укрнафта» та визначено напрями підвищення фінансових результатів операційної діяльності підприємства через оптимізацію операційних доходів і витрат ПАТ «Укрнафта».

Прибуток відіграє ключову роль у діяльності будь-якого підприємства і соціально-економічному розвитку національної економіки у цілому. На жаль, у сучасних умовах збільшення прибутку підприємствами України є складним питанням. Значна частка підприємств працює збитково, що призводить до їх банкрутства та ліквідації. Прибуток – це фінансовий результат діяльності підприємства, який одночасно є і метою, і результатом, і стимулом, і чинником успішного функціонування підприємства.

Вихідними категоріями при формуванні фінансового результату діяльності підприємства є доходи і витрати. Доходи від операційної діяльності займають найбільшу частку в сукупних походах підприємства, а тому їх збільшення є пріоритетним напрямом діяльності для підприємців, що передбачає аналіз доходів та витрат.

Операційна діяльність - це основний вид діяльності підприємства, з метою здійснення якої вона створена. Поряд з операційною діяльністю також мають місце інвестиційна та фінансова, проте, вони скоріше є другорядними, тобто здійснюються в основному для того, щоб підтримувати та покращувати операційну.

Фінансовий стан підприємства нерозривно пов'язаний з його операційною діяльністю, оскільки прибутковість суб'єкта господарювання безпосередньо залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Передусім зміцненню фінансового стану сприяють

безперебійний випуск і реалізація якісної продукції. Зазвичай, чим вищими є показники обсягу виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг і нижчою їхня собівартість, тим вищою буде прибутковість підприємства, а це також позитивно впливатиме на його фінансовий стан. І навпаки, неритмічність виробничих процесів, погіршення якості продукції, труднощі з її реалізацією призводять до зменшення надходження коштів на рахунки підприємства, через що погіршується його платоспроможність. Існує і зворотний зв'язок, оскільки брак коштів може спричинити перебої в забезпеченні матеріальними ресурсами, а отже, у виробничому процесі.

У роботі надано оцінку існуючих методик аналізу фінансових результатів від операційної діяльності. Вітчизняними вченими-економістами приділено значну увагу аналізу фінансових результатів та наведено достатню кількість методик проведення аналізу фінансових результатів від операційної діяльності. Найбільше авторів розглядають методики аналізу обсягу, структури та динаміки фінансових результатів від операційної діяльності.

Достатньо уваги приділено визначенню показників рентабельності та методиці проведення факторного аналізу валового прибутку та операційного прибутку. Найменше розглянуто методику аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» та оцінку резервів підвищення прибутку.

Отримані знання з формування фінансових результатів підприємства і методичних засад їх аналізу були застосовані в фінансовому аналізі великого видобувного підприємства ПАТ «Укрнафта». ПАТ «Укрнафта» – одна з найбільших нафтогазовидобувних компаній України. Частка товариства у загальному видобутку нафти з газовим конденсатом в Україні в 2021 році складає 69,2%, частка у загальному видобутку газу – 8,6%. Розглянувши активи підприємства, потрібно сказати, що загальна сума майна за весь аналізований період збільшилась. Це означає, що підприємство відновлює своє місце на ринку, зміцнює економічний потенціал.

У структурі доходів протягом всього аналізованого періоду переважає чистий дохід від реалізації продукції, який складає 91,01%

(27891932 тис. грн.) у 2021 році. У структурі витрат підприємства протягом всього аналізованого періоду переважає собівартість реалізованої продукції, яка складає 47,4% (14123321 тис. грн.) у 2021 році. При цьому підприємство стало витратити більше грошей для виготовлення продукції.

За весь аналізований період як дохід так і витрати зростають. Але через високий темп збільшення собівартості продукції та інших витрат в 2019 році підприємство зменшує прибуток. Таку ситуацію можна пояснити економічною кризою в Україні та зменшенням конкурентоспроможності виробленої продукції на ринку.

Аналізуючи шляхи підвищення прибутковості підприємства за допомогою факторного ланцюгового аналізу Витрати – Обсяг – Прибуток, аналітичним і графічним способом, можна прийти до таких висновків.

З проведеного аналізу можна зробити такі висновки: на підприємстві ПАТ «Укрнафта» протягом звітнього періоду наявні коливання в стійкості підприємства та в співвідношеннях обсягів доходів та витрат. Графічно відображено значно збиткову діяльність, яка характеризується зниженням як показників стійкості і рентабельності підприємства, так і значним зниженням обсягу операційного прибутку. Діяльність підприємства є високо ризиковою та агресивною, що потребує подальшої роботи в будіванні стратегії підвищення резервів прибутковості, стійкості підприємства, яка насамперед полягає в ефективному управлінні прибутком ПАТ «Укрнафта».

Обґрунтовано напрями підвищення ефективності операційної діяльності підприємства, основними з яких є: збільшення обсягу реалізації товарної продукції; ефективний маркетинг; зниження собівартості продукції; вдосконалення нормативів; більш повне використання вторинних ресурсів; підвищення продуктивності праці; впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу.

Для оптимізації обсягу операційних витрат доцільно зменшувати ті статті, які мають найбільшу питому вагу у загальній величині витрат. Рациональним буде мінімізація перш за все собівартості реалізації та витрат на

збут. Для оптимізації операційних витрат ПАТ «Укрнафта» рекомендовано використовувати:

- пошук надійних постачальників виробничих ресурсів;
- вдосконалення організації праці та збутової діяльності;
- підвищення продуктивності праці;
- максимальне залучення додаткових доходів від вільних активів

(оренда площ, які не використовуються в даний момент суб'єктом господарювання, що принесе додатковий дохід й, таким чином, зменшить затрати на утримання цих приміщень чи обладнання);

- перманентний контроль за витратами підприємства;
- підвищення ефективності внутрішнього управління витратами на

основі своєчасного та якісно проведеного аналізу.

Комплексне впровадження визначених заходів дозволить підвищити фінансові результати операційної діяльності підприємства, яка є основною діяльністю та забезпечує переважну частину всіх фінансових результатів підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ № 627 від 27.06.2013. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua>.
2. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 03.09.2020 № 675-III. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua>.
3. Таркуцяк А.О. Фінансовий аналіз та управлінські рішення: Навч. посібник. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2013. 143с.
4. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент: Учбовий курс. К.: Ніка центр, 2009. 528 с.
5. Власова Н.О., Круглова О.А., Бузинова Л.И. Фінанси підприємства: Учебн. посібн. К.: Центр уч. літ-ри, 2012, 45 – 56 с.
6. Іщенко Е. Прибуток як критерій ефективності функціонування підприємства. *Економіст*. 2020. № 8. 90 – 92 с.
7. Рудницька О.М., Паранчук С. В., Чубка О. М. Фінанси підприємств: Навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 260 с.
8. Покропивний С. Економіка підприємства: підручник. К.: КНЕУ, 2013. 528 с.
9. Фідровська Н.М. Актуальні проблеми розвитку вітчизняних промислових підприємств та шляхи їх вирішення. *Економіка і управління*. 2013. № 5. С. 45–46.
10. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств: Навч. посіб. для сам. вивч. дисципліни. К.: Знання-Прес, 2009. 299 с.
11. Грабовецький Б. Є., Шварц І. В. Фінансовий аналіз та звітність : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2011. 281 с.
12. Фецович Т.Р. Формування фінансових результатів підприємств. *Вісник Львівської комерційної академії*. 2011. №36. С. 405- 410.

13. Нагорна І.В., Бондаренко В.О. Облік і аналіз фінансового результату в системі управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2021. № 11. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.11.103>
14. Іващенко В.І., Болюх М. А. Економічний аналіз господарської діяльності. К.: НІЧЛАВА, 2008. 204 с.
15. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. К.: Либідь, 2010. 285 с.
16. Петрович Й. М., Будіщева І. В., Устінова І. Г. Економіка виробничого підприємства: навч. посібник. К.: Т-во «Знання», КОО, 2007. 405 с.
17. Фірман Н.Я., Вашків О.П. Економічна сутність фінансового результату підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 5. С. 162-168.
18. Мних Є. В., Барабаш Н. С. Фінансовий аналіз : підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 536 с.
19. Швиданенко Г. О., Олексюк О. І. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства. К.: КНЕУ, 2012 192 с.
20. Чумаченко М.Г. Економічний аналіз : Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2011. 540 с.
21. Швиданенко Г. О., Олексюк О. І. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства. К.: КНЕУ, 2012. 192 с.
22. Бутинець Ф. Ф. Економічний аналіз: навч. посіб. Житомир: Рута, 2003. 680с.
23. Камінська Т.Г. Взаємозв'язок доходів і витрат як категорій оціночних характеристик руху капіталу в обліку. *Науковий вісник НУБіП України : зб. наук. праць*. 2010. Вип.154. Ч. 3. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnu/2010_154_3/10ktg.pdf.
24. Бедринець М.Д. Ефективність діяльності суб'єктів підприємництва в сучасних умовах господарювання. *Бізнес Інформ*. 2013. № 4. С. 183–190.
25. Рзаєва Т. Г., Сереветник О. В. Фінансові результати та напрями їх аналізу за показниками фінансової звітності. *Вісник Хмельницького націо-*

нального університету. 2020. № 3. С. 121-124. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2020-282-3-22>

26. Сук Л., Сук П. Облік доходів і результатів діяльності. *Бухгалтерія в підприємстві*. 2010. №15-16. С. 37-40.

27. Осипова Т.В. Теоретичні аспекти трактування прибутковості в сучасних умовах господарювання. *Управління розвитком*. 2012. № 1. С. 82-84.

28. Афанасьєв М.В., Гончаров А.Б. Економіка підприємства: Навчально-методичний посібник для самост. Вивчення дисципліни. Х.: ВД – ІНЖЕК, 2013. 410 с.

29. Мочаліна З. М., Поспелов О. В. Методичний інструментарій та сучасні проблеми аналізу фінансових результатів. *Комунальне господарство міст : наук.-техн. зб.* 2011. № 98. С. 221–227.

30. Короткевич О.В. Рентабельність господарської діяльності підприємств: структура, рівень, динаміка. Економіка підприємства. К.: КНЕУ, 2012. 52 с.

31. Голованів Л.А. Облік витрат на виробництво, доходів і фінансових результатів в умовах ринкової економіки. *Економіка видобувних підприємств*. 2013 р. №5. 33 – 37 с.

32. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика навч. посіб. 2-ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2011. 398с.

33. Статистика Міністерства економічного розвитку і торгівлі України: Основні показники економічного та соціального розвитку України, 2021. URL: <http://www.me.gov.ua>.

34. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент. Київ, 2012. 496 с.

35. Яріш П. М., Касьянова Ю. В. Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності організацій. *Управління розвитком*. 2013. № 4(144). С. 159–162.

36. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посібник. К.: Знання, 2012. 254с.

37. Стаднюк Т. Особливості методів аналізу фінансових результатів діяльності підприємств. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2016. № 1. С. 127–132. URL: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2016-01-127-132>.
38. Буфатіна І. Особливості обліку витрат за Національними стандартами. *Все про бухгалтерський облік*. 2010. № 14. 27 с.
39. Чорна Л.О. Прибуток як інтегральний показник господарської діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2013. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1997&p=2>.
40. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
41. Кондратьєв О.В. Оцінка фінансової стійкості підприємств та її показники. *Фінанси України*. 2010. №11. 66 – 69 с.
42. Коробов М. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посібник. К.: Товариство «Знання» КОО, 2010. 378 с.
43. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів і фінансового стану підприємства.:Учб. посібник. К.: Вища школа, 2009. 34 – 45 с.
44. Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємств та її аналіз : навч. посіб. Фінансовий аналіз : підручник. К. : Центр учб. л-ри, 2008. 568 с.
45. ПАТ «Укрнафта». URL: <http://www.ukrnafta.com/ua>.
46. Патарідзе-Вишинська М.В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. №2. С. 25-37
47. Купріна Н. М. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: теоретичний та практичний аспект. *Економіка харчової промисловості*. 2018. № 10, Вип. 4: 48-57.
48. Пчелинська Г. В., Кирилов, М. В. Сучасна проблематика обліку фінансових результатів за видами діяльності підприємства. *Вісник Східно-українського національного університету імені Володимира Даля*, 2020 № 6 (262). С. 97-102.

49. Марченко А. А. Удосконалення використання залучених фінансових ресурсів. *Ринок цінних паперів України*. 2012. № 7–8. 35 – 40 с.
50. Крушельницька О.В. Удосконалення системи управління витратами на підприємствах. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2010. № 1(51). URL: <http://www.ven.ztu.edu.ua/>
51. Глушко А.Д., Грачова А.О. Методичні засади аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7106> .
52. Будько О. В., Спекова О. Р. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення. *Приазовський економічний вісник*, 2019. Вип. 3 (14). С. 411-416
53. Лесюк А.С. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємств в Україні. *Агросвіт*. 2020. № 15. С. 67-73. URL: <https://doi.org/10.32702/2306&6792.2020.15.67>
54. Гавалешко С.В. Рентабельність підприємства та шляхи його підвищення. *Економікс*. 2012. № 10. URL: www.rusnauka.com/10_DN_2012/Economics/10_106158.doc.htm .
55. Дмитренко Е.Д., Безверха О.Г. Оптимізація витрат підприємства на виробництво продукції в ринкових умовах. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. Збірник наукових праць*. Київ: НАУ, 2010. Випуск 26. С. 26 – 30.
56. Грещак М.Г., Колот В.М., Наливайко В.П. Економіка підприємства: підручник. К.: КНЕУ, 2009. 526 с.
57. Нестерова С.В. Методика розподілу прибутку на підприємствах власності працівників. *Вісник Технологічного університету Поділля. Економічні науки*. 2010. №3. 38 – 42 с.
58. Рзаєва Т. Г.; Сереветник О. В. Фінансові результати та напрями їх аналізу за показниками фінансової звітності. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. №3. С. 121-124.

59. Сябер Є.О. Фактори формування прибутку. *Young Scientist*. 2018. № 6(58). С. 431–435.
60. Кох Р. Шляхи підвищення прибутковості : Учб. посібник. К.: Вища школа, 2009. 34 – 45 с.
61. Скалюк Р.В. Економічний механізм управління фінансовими результатами промислових підприємств: теоретичні основи забезпечення функціонування. *Економічний вісник Донбасу*. 2011. № 2. С. 86–93.
62. Шірінян Л. В., Карпович М. В. Оцінювання ефективності операційної діяльності підприємства. *EDITORIAL BOARD*, 2021. С. 317-320. URL: <https://books.google.com.ua/>
63. Дробишева О.О., Рижков А.А. Управління фінансовими результатами діяльності промислового підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2014. № 5. С. 188–196.
64. Кононенко Ж. А., Грибовська Ю. М., Ходаківська Л. О. Фактори зміни величини фінансових результатів підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1, С. 27-32.
65. Немцова Л.Н., Козлюк В.О., Шипилло Е.И. Аналіз тенденцій розширення видобувних підприємств за 2010-2012 рр. Д.: ДНУЕТ, 2010. 234 – 243 с.
66. Говорушко Т.А., Арич М.І. Теоретичні аспекти сутності управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємства. *Економічний аналіз: збірник наукових праць*. 2012. № 11. С. 117–121.
67. Єпіфанова І.Ю., Ревенко В.С. Особливості управління фінансовим результатом від операційної діяльності підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2016. Випуск 2 (02). С. 160-166.
68. Білошарпа В.А. Резерви зростання результативності бізнесу в умовах економічного спаду. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. №1(155). 115 – 117 с.
69. Отпущеннікова О. Н. Вибір методів управління прибутком. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*. Зб. наук. праць Східноукраїнського

національного університету імені Володимира Даля. Вип. 9. Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2012. С. 37 – 43.

70. Іванюта П.В., Лугівська О.П. Управління ресурсами і витратами. Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2009. 320 с.

71. Шарко В.В. Шляхи, основні напрямки та інструменти механізму інтенсифікації виробництва промислового підприємства. *Економіка і управління*. 2012. № 4. С. 64–69.

72. Юрчишена Л.В. Найбільш ефективні шляхи підвищення прибутковості підприємства. *Одеський економічний університет*. Одеса: ОЕУ, 2012. 45-75 с.

73. Бець М.В. Планування рентабельності виробництва. *Економіка України*. 2010. № 2. С. 87. URL: www.mikroekonomika/chinniki_zrostantja_efektivnosti_virobnictva_dijalnosti_pidpriemstva_referat/40-1-0-3916.

74. Селезньова К.В. Аналіз використання експортного потенціалу промислового комплексу України в контексті світових інтеграційних процесів. *Економічний часопис – XXI*. 2010. № 11–12. С. 68–73.

75. Василенко А.О. Планування рентабельності виробництва. *Журнал-вісник Економіка України*. 2007. №2. 45 – 47 с.

76. Кондратюк О.М., Школа О.В. Синергія інформації в управлінні витратами підприємства. *Держава та регіони*. 2010. №6. С. 253 – 255 с.

77. Корінев В. Л. Обґрунтування прибутку підприємства з урахуванням рівня ціни на продукцію. *Актуальні проблеми економіки*. 2020. № 3 (45). 97-103 с.

78. Романова Т.В., Даровський Є.О. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2015. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3976>

79. Фальченко О.О., Артеменко О.І. Особливості формування фінансових результатів. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія: Технічний прогрес та ефективність виробництва. 2015. № 26. С. 154-157.

ДОДАТКИ

Додаткок А

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінан- сової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	43669	42080	0
первісна вартість	1001	92585	101704	0
накопичена амортизація	1002	-48916	-59624	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	548466	725693	0
Основні засоби:	1010	14789613	13512059	0
первісна вартість	1011	16040380	16764645	0
знос	1012	-1250767	-3252586	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	10433	10433	0
Довгострокова дебіторська забор- гованість	1040	4351	3084	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	3726785	3933527	0
Усього за розділом I	1095	19123317	18226876	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	1739191	3302761	0
Виробничі запаси	1101	952015	567472	0
Незавершене виробництво	1102	43673	36443	0
Готова продукція	1103	104113	127525	0
Товари	1104	639390	2571321	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за про- дукцію, товари, роботи, послуги	1125	1377235	7312466	0
Дебіторська заборгованість за ро- зрахунками:				
за виданими авансами	1130	5000386	3658845	0
з бюджетом	1135	542674	49878	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	479842	10134	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборго- ваність	1155	211406	382790	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	146649	188006	0

Готівка	1166	8996	15986	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	100569	85897	0
Усього за розділом II	1195	9118110	14980643	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	28241427	33207519	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1010972	1010972	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	14036060	13529187	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2574150	277547	0
Неоплачений капітал	1425	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	17621182	14817706	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	967286	1215107	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	827404	1252735	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	623081	653029	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0

Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	1794690	2467842	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	350000	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	39818	26185	0
за товари, роботи, послуги	1615	4790271	6985459	0
за розрахунками з бюджетом	1620	501398	2822048	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	512807	0
за розрахунками зі страхування	1625	49	27395	0
за розрахунками з оплати праці	1630	1466	62129	0
за одержаними авансами	1635	707839	160478	0
за розрахунками з учасниками	1640	472936	3984848	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	2006537	1060923	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	305241	442506	0
Усього за розділом III	1695	8825555	15921971	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	28241427	33207519	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	27891932	21101331
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-141233212	-11109229
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	13768611	9992102
Валовий: збиток	2095	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	2718845	375296
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	0	0
Адміністративні витрати	2130	-526131	-400729
Витрати на збут	2150	-1016937	-490422
Інші операційні витрати	2180	-1325607	-8763815
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	2991288	712432
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	64635	65908
Інші фінансові доходи	2220	451631	928289
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	-833746	-1270320
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	0	0
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	2673808	436309
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1409182	-246422
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	1264626	189887
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-241291	-208968
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-232920	180180
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-474211	-28788
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	85358	4606
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-388853	-24182
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	875773	165705

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1227902	1080597
Витрати на оплату праці	2505	1516577	1125490
Відрахування на соціальні заходи	2510	515898	465432
Амортизація	2515	1569490	1620509
Інші операційні витрати	2520	12043290	7840016
Разом	2550	16873157	12132044

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	54228510	54228510
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	54228510	54228510
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	23.32	3,50
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	23.32	3,50
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2019 рік**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попе- реднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	0	0
Повернення податків і зборів	3005	0	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0
Цільового фінансування	3010	0	0
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	0	0
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	0	0
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	0	0
Надходження від операційної оренди	3040	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	0	0
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	0	0
Праці	3105	0	0
Відрахувань на соціальні заходи	3110	0	0
Зобов'язань з податків і зборів	3115	0	0
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	0	0
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	0	0
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	0	0
Витрачання на оплату авансів	3135	0	0
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	0	0
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	0	0
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	0	0
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	0	0
Інші витрачання	3190	0	0
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	0	0
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	0	0

необоротних активів	3260	0	0
Виплати за деривативами	3270	0	0
Витрачання на надання позик	3275	0	0
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	0	0
Інші платежі	3290	0	0
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0	0
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	0
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	0	0
Погашення позик	3350	0	0
Сплату дивідендів	3355	0	0
Витрачання на сплату відсотків	3360	0	0
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	0	0
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	0	0
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	0	0
Інші платежі	3390	0	0
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0	0
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	0	0
Залишок коштів на початок року	3405	0	0
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	0	0

**Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 2019 рік**

Стаття	Код рядка	За звітний період		За аналогічний період попереднього року	
		надходження	видаток	надходження	видаток
1	2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	3500	2673808	0	436308	0
Коригування на:	3505	1569490	X	1620509	X
амортизацію необоротних активів					
збільшення (зменшення) забезпечень	3510	0	897091	2954	0
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515	12911	0	0	0
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	3520	0	187721	276124	0
Прибуток (збиток) від участі в капіталі	3521	64635	0	0	0
Зміна вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю, та дохід (витрати) від первісного визнання	3522	0	438581	843522	0
Збиток (прибуток) від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу та груп вибуття	3523	0	0	0	0
Збиток (прибуток) від реалізації фінансових інвестицій	3524	0	0	0	0
Зменшення (відновлення) корисності необоротних активів	3526	59025	0	0	0
Фінансові витрати	3540	X	833746	X	0
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	0	5984478	2721163	0
Збільшення (зменшення) запасів	3551	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточних біологічних активів	3552	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	3553	0	0	0	0
Зменшення (збільшення) іншої поточної дебіторської заборгованості	3554	0	0	0	0
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556	0	0	0	0
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	2974470	0	0	3784615
Грошові кошти від операційної діяльності	3570	680214	0	2115965	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3561	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3562	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3563	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3564	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) доходів майбутніх	3566	0	0	0	0

періодів					
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3567	0	0	0	0
Сплачений податок на прибуток	3580	X	83354	X	1198314
Сплачені відсотки	3585	X	0	X	10782
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	596860	0	906842	0
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	0	X	0	X
необоротних активів	3205	648	X	28350	X
Надходження від отриманих: відсотків	3215	0	X	19930	X
дивідендів	3220	0	X	65907	X
Надходження від деривативів	3225	0	X	0	X
Надходження від погашення позик	3230	0	X	0	X
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	X	0	X
Інші надходження	3250	0	X	123984	X
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	X	0	X	-3999
необоротних активів	3260	X	768688	X	803024
Виплати за деривативами	3270	X	0	X	0
Витрачання на надання позик	3275	X	0	X	0
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	X	0	X	0
Інші платежі	3290	X	3	X	0
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0	768043	0	568852
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	X	0	X
Отримання позик	3305	350000	X	0	X
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	X	0	X
Інші надходження	3340	0	X	0	X
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	X	0	X	0
Погашення позик	3350	X	44298	X	39850
Сплату дивідендів	3355	X	93162	X	243588
Витрачання на сплату відсотків	3360	X	0	X	0
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	X	0	X	0
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	X	0	X	0
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	X	0	X	0
Інші платежі	3390	X	0	X	0
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	212540	0	0	283438
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	41357	0	54552	0
Залишок коштів на початок року	3405	146649	X	92097	X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	188006	0	146649	0

Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавств	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу:	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Викуп акцій									
Перепродаж викуплених акцій	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	-114405	0	0	-114405	0	0	0
Придбання неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	-506873	0	0	-2296603	0	0	-2803476
Залишок на кінець року	4300	1010972	13529187	0	0	277547	0	0	14817706

Додаткок Б

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	42080	37214	0
первісна вартість	1001	101704	105135	0
накопичена амортизація	1002	-59624	-67921	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	725693	654356	0
Основні засоби:	1010	13512059	13861290	0
первісна вартість	1011	16764645	15037852	0
знос	1012	-3252586	-1176562	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	10433	9417	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3084	2754	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0

Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	3933527	3900752	0
Усього за розділом I	1095	18226876	18465783	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	3302761	2057601	0
Виробничі запаси	1101	567472	688978	0
Незавершене виробництво	1102	36443	66864	0
Готова продукція	1103	127525	189469	0
Товари	1104	2571321	1112290	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	7312466	9234754	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3658845	4469780	0
з бюджетом	1135	49878	49146	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	10134	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	382790	458275	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	188006	289177	0
Готівка	1166	15986	14823	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0

у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	85897	157918	0
Усього за розділом II	1195	14980643	16716651	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	33207519	35182434	0

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1010972	1010972	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	13529187	15095624	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	277547	-6449322	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)

Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	14817706	9657274	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1215107	50937	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	1252735	1358344	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	653029	698907	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	2467842	1409281	0

III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	350000	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	26185	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	6985459	2420866	0
за розрахунками з бюджетом	1620	2822048	10085193	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	512807	897393	0
за розрахунками зі страхування	1625	27395	30015	0
за розрахунками з оплати праці	1630	62129	74083	0
за одержаними авансами	1635	160478	387148	0
за розрахунками з учасниками	1640	3984848	2804079	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	1060923	7418447	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	442506	896048	0
Усього за розділом III	1695	15921971	24115879	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	33207519	35182434	0

Керівник
Головний бухгалтер

Роллінс М.
Доліна Н.О.

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2020 р.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	28761995	27891932
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(11670171)	(14123321)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	17091824	13768611
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	223109	2718845
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і	2122	0	0

сільськогосподарської продукції			
Адміністративні витрати	2130	(586476)	(526131)
Витрати на збут	2150	(950909)	(1016937)
Інші операційні витрати	2180	(19291239)	(11953100)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	2991288
збиток	2195	(3513691)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	48897	64635
Інші фінансові доходи	2220	1377164	451631
Інші доходи	2240	1544156	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(5604780)	(833746)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	2673808
збиток	2295	(6148254)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	707525	-1409182
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	1264626
збиток	2355	(5440729)	(0)

СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1930131	-241291
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	115128	-232920
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	2045259	-474211
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-368147	85358
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1677112	-388853
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-3763617	875773

ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	2054606	1227902
Витрати на оплату праці	2505	1957917	1516577
Відрахування на соціальні заходи	2510	640631	515898
Амортизація	2515	1306651	1569490
Інші операційні витрати	2520	20843405	12043290
Разом	2550	26803210	16873157

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	54228510	54228510
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	54228510	54228510
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-100.33	23.32
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-100.33	23.32
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 12 місяців 2020 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	0	0
Повернення податків і зборів	3005	0	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0
Цільового фінансування	3010	0	0
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	0	0
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	0	0
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	0	0
Надходження від операційної оренди	3040	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	0	0
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(0)	(0)
Праці	3105	(0)	(0)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(0)	(0)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану	3117	(0)	(0)

вартість			
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(0)	(0)
Витрачання на оплату авансів	3135	(0)	(0)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(0)	(0)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(0)	(0)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	0	0
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих: відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(0)	(0)

Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0	0
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	0
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	0	0
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(0)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0	0
Інші платежі	3390	(0)	(0)

Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	0	0
Залишок коштів на початок року	3405	0	0
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	0	0

Примітки

н/д

Керівник

Роллінс М.

Головний бухгалтер

Доліна Н.О.

Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 12 місяців 2020 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період		За аналогічний період попереднього року	
		надходження	видаток	надходження	видаток
1	2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	3500	0	6148254	2673808	0
Коригування на: амортизацію необоротних активів	3505	1288272	X	1569490	X
збільшення (зменшення) забезпечень	3510	6417860	0	0	897091
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515	5029	0	12911	0
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	3520	0	1424957	0	187721
Прибуток (збиток) від участі в капіталі	3521	48897	0	64635	0
Зміна вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю, та дохід (витрати) від первісного визнання	3522	0	0	0	438581
Збиток (прибуток) від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу та груп вибуття	3523	0	0	0	0
Збиток (прибуток) від реалізації фінансових інвестицій	3524	0	0	0	0
Зменшення (відновлення)	3526	913484	0	59025	0

корисності необоротних активів					
Фінансові витрати	3540	X	5604780	X	833746
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	0	5288676	0	5984478
Збільшення (зменшення) запасів	3551	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточних біологічних активів	3552	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) продукцію, товари, роботи, послуги	3553	0	0	0	0
Зменшення (збільшення) іншої поточної дебіторської заборгованості	3554	0	0	0	0
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556	0	0	0	0
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	2011891	0	2974470	0
Грошові кошти від операційної діяльності	3570	3427312	0	680214	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3561	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3562	0	0	0	0

дебіторської заборгованості за Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3563	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3564	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) доходів майбутніх періодів	3566	0	0	0	0
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3567	0	0	0	0
Сплачений податок на прибуток	3580	X	464381	X	83354
Сплачені відсотки	3585	X	27471	X	0
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	2936474	0	596860	0
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	0	X	0	X
необоротних активів	3205	0	X	648	X
Надходження від отриманих: відсотків	3215	0	X	0	X
дивідендів	3220	0	X	0	X
Надходження від деривативів	3225	0	X	0	X
Надходження від погашення позик	3230	0	X	0	X
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	X	0	X
Інші надходження	3250	0	X	0	X
Витрачання на придбання:	3255	X	0	X	(0)

фінансових інвестицій					
необоротних активів	3260	X	544652	X	768688
Виплати за деривативами	3270	X	0	X	0
Витрачання на надання позик	3275	X	0	X	0
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	X	0	X	0
Інші платежі	3290	X	31999	X	3
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0	576651	0	768043
Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	X	0	X
Отримання позик	3305	562911	X	350000	X
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	X	0	X
Інші надходження	3340	0	X	0	X
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	X	0	X	0
Погашення позик	3350	X	376185	X	44298
Сплату дивідендів	3355	X	2445378	X	93162
Витрачання на сплату відсотків	3360	X	0	X	0
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	X	0	X	0
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	X	0	X	0
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	X	0	X	0

Інші платежі	3390	X	0	X	0
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0	2258652	212540	0
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	101171	0	41357	0
Залишок коштів на початок року	3405	188006	X	146649	X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	289177	0	188006	0

Примітки
Керівник
Головний бухгалтер

н/д
Роллінс М.
Доліна Н.О.

Звіт про власний капітал
за 12 місяців 2020 р.

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	1010972	13529187	0	0	277547	0	0	14817706
Коригування: Зміна облікової політики	4005	0	0	0	0	0	0	0	0
Виправлення помилки	4010	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни	4090	0	0	0	0	0	0	0	0
Скоригований залишок на початок року	4095	1010972	13529187	0	0	277547	0	0	14817706
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	-5440729	0	0	-5440729
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	0	1679630	0	0	-2518	0	0	1677112

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	0	1582707	0	0	0	0	0	1582707
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	0	0	0	0	0	0	0	0
Накопичені курскові різниці	4113	0	0	0	0	0	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	0	0	0	0	0	0	0	0
Інший сукупний дохід	4116	0	96923	0	0	-2518	0	0	94405
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	0	0	0	0	-1264609	0	0	-1264609
Спрямування прибутку до зареєстрованого	4205	0	0	0	0	0	0	0	0

Вилучення (часток) Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	-113193	0	0	-19013	0	0	-132206
Придбання (продаж) неконтрольованої дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	1566437	0	0	-6726869	0	0	-5160432
Залишок на кінець року	4300	1010972	15095624	0	0	-6449322	0	0	9657274

Додаткок В

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2021 р.

Форма № 1				
АКТИВ	Інші примітки	Код рядка	На початок звітного періоду, 31 грудня 2015 р.	На кінець звітного періоду, 31 грудня 2016 р.
1		2	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	37 214	-
первісна вартість ⁽²⁾		1001	105 135	113 383
накопичена амортизація ^(2,1)		1002	(67 921)	(75 865)
Незавершені капітальні інвестиції	Примітка 18	1005	654 356	462 421
Основні засоби	Примітки 16,17,18	1010	13 861 290	14 464 452
первісна вартість ⁽²⁾		1011	15 037 852	15 489 691
накопичена амортизація ^(2,1)		1012	(1 176 562)	(1 025 239)
Інвестиційна нерухомість		1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості		1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості		1017	-	-
Довгострокові біологічні активи		1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі		1030	-	-
інші фінансові інвестиції		1035	9 417	9 417
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	2 754	2 419
Відстрочені податкові активи	Примітка 15	1045	-	3 468 741
Інші необоротні активи		1090	3 900 752	3 894 324
Всього за розділом I		1095	18 465 783	22 339 292
II. Оборотні активи				
Запаси	Примітка 19	1100	2 057 601	4 061 772
Виробничі запаси		1101	688 978	900 366
Незавершене виробництво		1102	66 864	47 359
Готова продукція		1103	189 469	192 709
Товари		1104	1 112 290	2 921 338
Поточні біологічні активи		1110	-	-
Векселі одержані		1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	Примітка 20	1125	9 234 754	2 798 667
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	Примітка 21	1130	4 469 780	2 745 147
з бюджетом		1135	49 146	45 416
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		1140	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	Примітка 20	1155	458 275	569 951
Грошові кошти та їх еквіваленти		1165	289 177	246 158
Готівка		1166	14 823	25 745
Витрати майбутніх періодів		1170	-	-
Інші оборотні активи		1190	157 918	428 986
Всього за розділом II ⁽²⁾		1195	16 716 651	10 896 097
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200	-	14 420
БАЛАНС		1300	35 182 434	33 249 809

Примітки на сторінках 8-53 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності

Форма № 1
(продовження)

ПАСИВ	Інші примітки	Код рядка	На початок звітної періоду, 31 грудня 2015 р.	На кінець звітної періоду, 31 грудня 2016 р.
1		2	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал		1400	1 010 972	1 010 972
Капітал у дооцінках ⁽¹⁾		1405	15 095 624	16 765 655
Додатковий капітал		1410	-	-
Резервний капітал		1415	-	-
Нерозподілений прибуток		1420	(6 449 322)	(15 027 044)
Неоплачений капітал		1425	-	-
Вилучений капітал		1430	-	-
Всього за розділом I		1495	9 657 274	2 749 583
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	Примітка 15	1500	50 937	-
Пенсійні зобов'язання		1505	-	-
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання		1515	-	-
Довгострокові забезпечення	Примітка 23	1520	1 358 344	1 691 619
Довгострокові забезпечення витрат персоналу		1521	698 907	871 635
Цільове фінансування		1525	-	-
Всього за розділом II		1595	1 409 281	1 691 619
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків		1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями		1610	-	-
товари, роботи, послуги	Примітка 24	1615	2 420 866	387 900
розрахунками з бюджетом		1620	10 085 193	13 233 537
у тому числі з податку на прибуток		1621	897 393	1 558 982
розрахунками зі страхування		1625	30 015	1 469
розрахунками з оплати праці		1630	74 083	8 811
авансами отриманими		1635	387 148	353 723
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	Примітка 22	1640	2 804 079	2 780 779
Поточні забезпечення	Примітка 23	1660	7 418 447	11 635 929
Доходи майбутніх періодів		1665	-	-
Інші поточні зобов'язання		1690	896 048	406 459
Всього за розділом III ⁽²⁾		1695	24 115 879	28 808 607
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		1700	-	-
БАЛАНС		1900	35 182 434	33 249 809

⁽¹⁾ Визначається за алгоритмом, узгодженим центральним державним органом статистики;

⁽²⁾ Рядок 1001 та Рядок 1011 відображають первісну або переоцінену вартість основних засобів;

⁽³⁾ Рядок 1002 і Рядок 1012 відображає накопичений знос, виснаження та знецінення;

⁽⁴⁾ Рядок 1195 Всього оборотних активів станом на 31 грудня 2016 слід розглядати разом із рядком 1200 вартістю 14 420 тис. грн., на загальну суму 10 910 517 тис. грн. станом на 31 грудня 2016 р. (31 грудня 2015 р.: 16 716 651 тис. грн.);

⁽⁵⁾ Рядок 1405 Капітал у дооцінках відображає прибуток від переоцінки основних засобів;

⁽⁶⁾ Всього поточних зобов'язань станом на 31 грудня 2016 р. слід розглядати разом з рядками 1595, 1695 та 1700 загальною вартістю 30 500 226 тис. грн. (31 грудня 2015 р.: 25 525 160 тис. грн.)

⁽⁷⁾ Всього зобов'язань станом на 31 грудня 2016 р. слід розглядати разом з рядком 1695 та 1700 загальною вартістю 28 808 607 тис. грн. (31 грудня 2015 р.: 24 115 879 тис. грн.)

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 26 жовтня 2017

Голова Правління

М. Роллінс

Заступник Голови Правління –
Головний фінансовий директор

І.В. Євць

Головний бухгалтер

О.І. Іванова

Примітки на сторінках 8-53 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2021 р.

Форма № 2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД

180

Стаття	Інші примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Примітка 8	2000	22 578 750	28 761 995
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	Примітка 8	2050	(12 057 428)	(11 670 171)
Валовий:				
Прибуток		2090	10 521 322	17 091 824
Збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи		2120	147 491	223 109
Адміністративні витрати	Примітка 10	2130	(737 731)	(586 476)
Витрати на збут	Примітка 9	2150	(1 291 999)	(950 909)
Інші операційні витрати ⁽²⁾	Примітка 11	2180	(23 337 173)	(19 291 239)
Фінансовий результат від операційної діяльності⁽¹⁾:				
Прибуток		2190	-	-
Збиток		2195	(14 698 090)	(3 513 691)
Дохід від участі в капіталі	Примітка 13	2200	-	48 897
Інші фінансові доходи	Примітка 13	2220	2 875 784	1 377 164
Інші доходи	Примітка 11	2240	192 876	1 544 156
Фінансові витрати	Примітка 13	2250	(275 302)	(5 604 780)
Збиток від участі в капіталі		2255	-	-
Інші витрати		2270	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	-	-
Збиток		2295	(11 904 732)	(6 148 254)
Дохід з податку на прибуток	Примітка 15	2300	3 165 429	707 525
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	-	-
Чистий:				
Прибуток		2350	-	-
Збиток		2355	(8 739 303)	(5 440 729)

II. Сукупний дохід

Стаття	Інші примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів		2400	2 228 626	1 930 131
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів		2405	-	-
Накопичені курсові різниці		2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств		2415	-	-
Інші сукупні (збитки)/ доходи ⁽⁴⁾		2445	(253 170)	115 128
Сукупний дохід до оподаткування⁽³⁾		2450	1 975 456	2 045 259
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	Примітка 15	2455	(355 582)	(368 147)
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	1 619 874	1 677 112
Сукупний збиток (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	(7 119 429)	(3 763 617)

Примітки на сторінках 8-53 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності

III. Елементи операційних витрат

Стаття	Інші примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Матеріальні затрати		2500	1 353 620	2 054 606
Витрати на оплату праці		2505	2 068 984	1 957 917
Відрахування на соціальні заходи		2510	421 262	640 631
Амортизація, знос та виснаження		2515	1 336 976	1 306 651
Інші операційні витрати		2520	25 266 124	20 843 405
Всього		2550	30 446 966	26 803 210

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Інші примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій		2600	54 228 510	54 228 510
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	54 228 510	54 228 510
Чистий збиток на одну просту акцію, у гривнях		2610	(161,16)	(100,33)
Скоригований чистий збиток на одну просту акцію, у гривнях		2615	(161,16)	(100,33)
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

⁽¹⁾ Показник операційного фінансового результату слід розглядати як суму рядків 2195, 2240 та 2270, що становить (14 505 214) тис. грн. (2015 рік: 1 969 535 тис. грн.)

⁽²⁾ Відповідно до своєї облікової політики, Компанія класифікує знецінення основних засобів та незавершених капітальних інвестицій вище у рядку "Валовий прибуток". Проте в окремій фінансовій звітності відсутній окремий рядок для цих цілей. Отже, знецінення основних засобів та незавершених капітальних інвестицій у сумі 827 424 тис. грн. включено до рядка 2180 і класифіковано як інші операційні витрати у цій окремій фінансовій звітності (2015: 913 484 тис. грн.).

⁽³⁾ Компоненти іншого сукупного доходу включають категорії, що в майбутньому не будуть рекласифіковані у звіт про фінансові результати.

⁽⁴⁾ Рядок 2445 показує зміну в оцінках зобов'язання з ліквідації активів у сумі 110 199 тис. грн. та переоцінку пенсійних зобов'язань у сумі 138 099 тис. грн. (2015: 118 199 тис. грн. і 3 071 тис. грн. відповідно).

Голова Правління

М. Роллінс

Заступник Голови Правління –
Головний фінансовий директор

І.В. Євєць

Головний бухгалтер

О.І. Іванова

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2021 рік**

Стаття	Інші примітки	Код рядка	Код за ДКУД		1801006	
			За звітний період		За аналогічний період попереднього року	
			Надходження	Видаток	Надходження	Видаток
1		2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності						
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування		3500	-	11 904 732	-	6 174 427
Коригування на: амортизацію, знос та виснаження необоротних активів *	Примітка 12	3505	1 336 976	-	1 288 272	-
збільшення (зменшення) забезпечень		3510	4 123 555	-	6 417 860	-
прибуток (збиток) від нереалізованих курсових різниць		3515	-	-	5 029	-
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій		3520	-	2 879 344	-	1 424 957
Прибуток (збиток) від участі в капіталі		3521	-	-	48 897	-
Зміна вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю, та дохід (витрати) від первісного визнання		3522	-	-	-	-
Зменшення (відновлення) корисності необоротних активів	Примітка 11	3526	845 692	-	913 484	-
Фінансові витрати	Примітка 13	3540	275 302	-	5 604 780	-
Зменшення (збільшення) оборотних активів		3550	8 651 599	-	-	5 288 676
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань		3560	304 857	-	2 010 877	-
Грошові кошти від операційної діяльності		3570	753 905	-	3 427 312	-
Податок на прибуток сплачений		3580	-	56 533	-	464 381
Проценти сплачені		3585	-	-	-	27 471
Інші платежі		3190	2	-	1 014	-
Чистий рух коштів від операційної діяльності		3195	697 374	-	2 936 474	-
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності						
Надходження від реалізації: необоротних активів		3205	43 717	-	-	-
Надходження від отриманих: відсотків		3215	17 046	-	-	-
дивідендів		3220	-	-	-	-
Інші надходження		3250	-	-	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій		3255	-	18 268	-	-
необоротних активів		3260	-	397 677	-	544 652
Інші платежі		3290	-	-	-	31 999
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		3295	-	355 182	-	576 651
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності						
Надходження від власного капіталу		3300	-	-	-	-
Отримання позик	Примітка 25	3305	-	-	562 911	-
Інші надходження		3340	-	-	-	-
Витрачання на викуп власних акцій		3345	-	-	-	-
Погашення позик		3350	-	361 911	-	376 185
Сплата дивідендів	Примітка 22	3355	-	23 300	-	2 445 378
Інші платежі		3390	-	-	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		3395	-	385 211	-	2 258 652
Чистий рух грошових коштів за звітний період		3400	-	43 019	101 171	-
Залишок коштів на початок року		3405	289 177	-	188 006	-
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		3410	-	-	-	-
Залишок коштів на кінець року		3415	246 158	-	289 177	-

Голова Правління

М. Роллінс

Заступник Голови Правління –
Головний Фінансовий директор

І.В. Євць

Головний бухгалтер

О.В. Іванова

Примітки на сторінках 8-53 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток/ (Непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	1 010 972	15 095 624	-	-	(6 449 322)	-	-	9 657 274
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	1 010 972	15 095 624	-	-	(6 449 322)	-	-	9 657 274
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(8 739 303)	-	-	(8 739 303)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	1 733 115	-	-	(113 241)	-	-	1 619 874
Дооцінка (уцінка) необоротних активів ⁽¹⁾	4111	-	1 827 473	-	-	-	-	-	1 827 473
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Зміна зобов'язання з ліквідації активів	4116.1	-	(94 358)	-	-	-	-	-	(94 358)
Зміна зобов'язання за планом із встановленими виплатами	4116.2	-	-	-	-	(113 241)	-	-	(113 241)
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі ⁽²⁾	4290	-	(63 084)	-	-	274 822	-	-	211 738
Разом змін у капіталі	4295	-	1 670 031	-	-	(8 577 722)	-	-	(6 907 691)
Залишок на кінець року	4300	1 010 972	16 765 655	-	-	(15 027 044)	-	-	2 749 583

⁽¹⁾ Рядок 4111 колонки 4 включає суму переоцінки основних засобів, що відображається в іншому сукупному доході, за вирахуванням відстроченого податку;

⁽²⁾ Рядок 4290 колонки 7 включає 211 738 тис. грн. збільшення в інвестиціях у спільні діяльності та 63 084 тис. грн. капіталу у дооцінках (колонка 4), рекласифікованого в нерозподілений прибуток при списанні основних засобів, що обліковуються за справедливою вартістю.

Голова Правління

М. Роллінс

Заступник Голови Правління –
Головний фінансовий директор

І.В. Євць

Головний бухгалтер

О.І. Іванова

Примітки на сторінках 8-53 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток/ (Непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	1 010 972	13 529 187	-	-	277 547	-	-	14 817 706
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	1 010 972	13 529 187	-	-	277 547	-	-	14 817 706
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(5 440 729)	-	-	(5 440 729)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	1 679 630	-	-	(2 518)	-	-	1 677 112
Дооцінка (уцінка) необоротних активів ⁽¹⁾	4111	-	1 582 707	-	-	-	-	-	1 582 707
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Зміна зобов'язання з ліквідації активів	4116.1	-	96 923	-	-	-	-	-	96 923
Зміна зобов'язання за планом із встановленими виплатами	4116.2	-	-	-	-	(2 518)	-	-	(2 518)
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(1 264 609)	-	-	(1 264 609)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі ⁽²⁾	4290	-	(113 193)	-	-	(19 013)	-	-	(132 206)
Разом змін у капіталі	4295	-	1 566 437	-	-	(6 726 869)	-	-	(5 160 432)
Залишок на кінець року	4300	1 010 972	15 095 624	-	-	(6 449 322)	-	-	9 657 274

⁽¹⁾ Рядок 4111 колонки 4 включає суму переоцінки основних засобів, що відображається в іншому сукупному доході, за вирахуванням відстроченого податку;

⁽²⁾ Рядок 4290 колонки 7 включає (132 206) тис. грн. зменшення в інвестиціях у спільні діяльності та 113 193 тис. грн. капіталу у дооцінках (колонка 4), рекласифікованого в нерозподілений прибуток при списанні основних засобів, що обліковуються за справедливою вартістю.